

 MANDATUM LIFE |

Vuosikertomus 2021

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön toimintakertomus 1.1.–31.12.2021

Toiminnan tulos ja vakavaraisuus

Sampo Oyj:n hallitus päätti 11.2.2021 rakennejärjestelystä, jonka tarkoituksena oli luoda Sampo-konsernin henkivakuutus- ja varainhoitoliiketoimintakokonaisuutta harjoittavalle Mandatum Life -al konsernille uusi juridinen rakenne, jossa Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön omistuksessa olevat henkivakuutus- ja omaisuudenhoitoliiketoimintoja harjoittavat tytäryhtiöt siirretään uuden emoyhtiön alle sisaryhtiöiksi. Uudessa juridisessa konsernirakenteessa Sampo Oyj:n välittömään omistukseen perustettiin uusi holdingyhtiö, Mandatum Holding Oy Mandatum-alakonsernin emoyhtiöksi ja tämän

välittömään omistukseen siirrettiin Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö sekä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön aiemmin omistama tytäryhtiö Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy (nyk. Mandatum Asset Management Oy (MAM)).

Konsernirakenteen uudelleenjärjestely toteutettiin siten, että Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiöstä ja sen tytäryhtiöistä koostuva henkivakuutus- ja varainhoitoliiketoimintakokonaisuus siirrettiin Sampo Oyj:stä elinkeinoverolain 52 d §:ssä tarkoitettulla veroneutraalilla liiketoimintasiirrolla apportina uuteen liiketoimintasiirtoa varten perustettavaan vastaanottavaan yhtiöön, Mandatum Holding Oy:öön tämän antamia

osakkeita vastaan. Liiketoimintasiirron jälkeen Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö myi sen käyttöomaisuuteen kuuluvan tytäryhtiön, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy:n liiketoimintasiirron yhteydessä perustetulle Mandatum Holding Oy:lle käteisvastiketta vastaan. Lisäksi Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön ja Mandatum Asset Management Oy:n välillä on sovittu Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön omistaman Mandatum Fund Management S.A:n koko osakekannan luovuttamisesta käteisvastiketta vastaan Mandatum Asset Management Oy:lle. Kauppa on suunniteltu toteutettavaksi [toteutettu] 14.2.2022. Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö luovutti Mandatum Asset Management Oy:lle käteisvastiketta vastaan Mandatum Life Private Equity GP Oy:n koko osakekannan 1.4.2021 sekä SaKa Hallikiinteistöt GP Oy:n ja Mandatum Life Vuokratontit I GP:n osakekannat 25.11.2021.

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön (Mandatum Life) tytäryhtiöitä ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Incentives Oy (rekisteröity 23.4.2021), 19 (19) asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä sekä Luxemburgissa toimiva Mandatum Life Fund Management S.A. Lisäksi yhtiöllä on sivuliikkeit Virossa, Liettuassa ja Latviassa; pääkonttori

Mandatum Life Estonia, osoite Lõotsa 12, Tallinn 11415. Näiden osalta tosin on sovittu myynnistä vuoden 2022 aikana.

Tilikauden tulos ennen veroja oli 253 miljoonaa euroa (196). Yhtiön vakavaraisuussuhde siirtymäsäännöt huomioiden oli 190 prosenttia (188). Siirtymäsäännöt huomioiva oma varallisuus oli 2 564 miljoonaa euroa (2 308) ja vakavaraisuuspääomavaatimus 1 352 miljoonaa euroa (1 230). Ilman siirtymäsääntöjen huomioimista vakavaraisuussuhde olisi 167 prosenttia (159).

Maksutulo

Mandatum Lifen ensivakuutuksen maksutulo oli 1 376 miljoonaa euroa (1 059). Sijoitussidonnaisen maksutulon osuus oli 1 278 miljoonaa euroa (960). Baltian sivuliikkeen osuus maksutulosta oli 25 miljoonaa euroa (22).

Sijoitustoiminta

Mandatum Lifen sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa korkein mahdollinen tuotto hyväksyttävällä riskitasolla. Onnistunut sijoitustoiminta mahdollistaa vakuutuksenottajille hyvän nimelistuoton ja kartuttaa omia varoja sekä täyttää omistajien tuotto-odotukset.

Milj. €	1–12/2021	1–12/2020	1–12/2019
Vakuutusmaksutulo	1 367,0	1 050,8	1 595,9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 777,6	616,6	1 286,9
Korvaukset	-1 103,7	-1 124,6	-1 602,9
Tulos ennen veroja	252,9	196,4	305,2
Oman pääoman tuotto %	23,3	16,4	27,2
Taseen loppusumma	15 325,9	13 820,9	13 428,3
Solvenssi II oma varallisuus	2 564,5	2 308,0	2 290,2
Vakavaraisuussuhde %	189,7	187,6	193,7

yleinen taloudellinen suhdannetilanne tullee aiheuttamaan vuotuista heiluntaa odotettavissa olevissa nettomerkinnoissa. Nettomerkintöjen ja sijoituskohteiden arvonnousun kautta Yhtiön sijoitussidonnainen vastuuvelka nousi 10,7 miljardiin euroon, joka luo positiiviset odotukset kustannusliikkeen kehitykselle. Myös kustannusliikkeen tulos on altis pääomamarkkinoiden kehitykselle, ja sen johdosta myös sen ennustamiseen liittyy merkittävää epävarmuutta.

Yhtiön riskiliikkeen tulokseen sisältyy vuotuista heilahtelua, vuoden 2021 tuloksen ollessa poikkeuksellisen hyvä. Epävarmuudesta huolimatta Yhtiön riskiliikkeen tuloksen odotetaan pysyvän hyvällä tasolla.

Osakekannan jaottelu

Osakepääoma muodostuu yhdestä osakesarjasta, A-sarjasta. Kaikilla yhtiön osakkeilla on yhtäläinen osinko- ja äänioikeus. Yhtiön osakkeita on rekisteröity 239 998 kappaletta (239 998) ja niiden kirjanpidollinen vasta-arvo / osake on 168,19 euroa (168,19). Yhtiön hallituksella ei ole valtuutusta uusmerkintään tai optiovaihtovelkakirjalainan ottamiseen.

Hallinto

Mandatum Lifen hallinto määräytyy ensisijaisesti vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten pohjalta. Tarkemmat määräykset yhtiön hallinnosta ovat yhtiöjärjestyksessä sekä yhtiön hallituksen vahvistamissa sisäisissä toimintaperiaatteissa ja ohjeissa. Ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 19.2.2021, varsinaisen yhtiökokouksen jatkokokous 19.5.2021 ja ylimääräinen yhtiökokous 13.12.2021. Mandatum Lifen hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään neljä ja enintään seitsemän

jäsentä. Hallituksen jäsenten lukumäärä vuonna 2021 oli neljä jäsentä.

Mandatum Lifen hallituksen kokoonpano vuonna 2021:

- puheenjohtaja, sijoitusjohtaja Patrick Lapveteläinen
- varapuheenjohtaja, talusjohtaja Knut Arne Alsaker
- Senior Advisor Jarmo Salonen
- OTK Paula Salonen.

Hallitus piti tilikauden aikana 13 kokousta.

Henkilöstön valitsemana edustajana hallituksen kokouksissa on varainhoitaja Jussi Aamuvuori ja hänen varamiehenään asiantuntija Katja Korelin. Henkilöstön edustaja ei ole hallituksen jäsen.

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Petri Niemisvirta ja toimitusjohtajan sijaisena talusjohtaja Jukka Kurki.

Yhtiön tilintarkastajana toimi Ernst & Young Oy, (tilintarkastusyhteisön vastuullisena tilintarkastajana KHT Kristina Sandin) 19.5.2021 saakka. Varsinaisen yhtiökokouksen jatkokokous pidettiin 19.5.2021 ja yhtiön uudeksi tilintarkastajaksi valittiin Deloitte Oy (tilintarkastusyhteisön vastuullisena tilintarkastajana KHT Reeta Virolainen).

Hallituksen voitonjakoehdotus

Mandatum Lifen tilikauden kansallisin periaattein laskettu tulos on 202 165 121,34 euroa positiivinen. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta ei jaeta osinkoa ja tulos siirretään voitto-/tappiotilille. Voitonjakokelpoiset varat ovat 709 708 807,83 euroa. Vuoden 2021 lopussa Mandatum Life maksoi lisäosinkoa vuodelta 2020 Mandatum Holding Oy:lle 175 000 000 euroa.

2

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Vakuutustoiminnan keskeinen periaate on siirtää riski vakuutuksenottajalta vakuutusyhtiölle.

Näin ollen riski on oleellinen ja luontainen osa Mandatum Lifen toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallintaprosessin avulla toimintaan kohdistuvat erilaiset riskit pyritään mahdollisimman hyvin tunnistamaan. Riskienhallintaprosessin avulla varmistutaan myös siitä, että erilaisia riskejä voidaan arvioida, rajoittaa ja valvoa.

Riskienhallinnan tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin sekä rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahtelua, varmistaa tehokkaat ja jatkuvat liiketoimintaprosessit kaikissa olosuhteissa ja rajata riskit hallituksen hyväksymälle tasolle kaikkien toimintojen osalta.

Mandatum Life on Mandatum Holding Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö ja kuuluu Mandatum-ryhmään, joka on puolestaan osa Sampo-konsernia. Mandatum Life ja sen tytäryhtiöt noudattavat Sampo-konsernin ja Mandatum Holdingin riskienhallintaperiaatteita, joissa myös yhtiötä koskevat henkivakuutusyhtiön erityispiirteet on huomioitu. Tässä riskienhallintaliitteessä esitetyt luvut koskevat pääsääntöisesti emoyhtiötä.

1.1 Riskienhallinnan organisointi

Yhtiön hallitus vastaa riskienhallinnasta ja sisäisen valvonnan riittävydestä. Hallitus vahvistaa

vuosittain riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan politiikan, joiden mukaan riskienhallinta ja sisäinen valvonta järjestetään osana yhtiön liiketoimintaa.

Toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu riskienhallinnan toteuttamisesta hallituksen ohjeiden mukaisesti. Riskienhallintajohtajan vastuulla on, että riskienhallinta ja sen seuranta on järjestetty asianmukaisesti ja laajuus on riittävä yhtiön toimintaan nähden. Liiketoiminta-alueet ovat vastuussa omien operatiivisten riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta.

Mandatum-ryhmässä riskienhallinnan kokonaisuutta seurataan hyväksikäyttäen erillistä hallintorakennetta, joka on kuvattu seuraavalla sivulla (Kuva 1-1). Osa komiteoista on ryhmätason komiteoita ja osa yhtiöspesifejä. Riskienhallintakomitea koordinoi riskienhallinnan järjestämistä ja valvoo kaikkia ryhmän riskejä. Komitean puheenjohtajana on Mandatum Holdingin toimitusjohtaja. Mandatum Holdingin toimitusjohtajan ja ryhmän riskienhallintajohtajan lisäksi jokaisella riskialueella on oma vastuuhenkilönsä komiteassa.

Tasehallintakomitean keskeisenä roolina on monitoroida ja kontrolloida yhtiön laskuperustekorkoiseen vakuutusmaksuun liittyviä markkinariskejä sekä valvoa, että sijoitustoimintaa hoidetaan hallituksen hyväksymässä sijoituspolitiikassa määritettyjen limiittien puitteissa. Lisäksi se valvoo likviditeetin, riskinkantokyvyn ja vakavaraisuus-

pääomien riittävyttä suhteessa taseen riskeihin ja valmistelee hallitukselle ehdotuksen sijoituspolitiikasta. Tasehallintakomitea kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain ja raportoi sekä hallitukselle että riskienhallintakomitealle. Käytännössä yhtiöllä on kaksi tasehallintakomiteaa, joista toinen vastaa Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 siirtyneen ja toiminnallisesti eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan tasehallinnasta ja toinen koko muun yhtiön tasehallinnasta koskien laskuperustekorkosidonnaista vakuutusmaksua ja yhtiön oman pääoman mukaisia varoja.

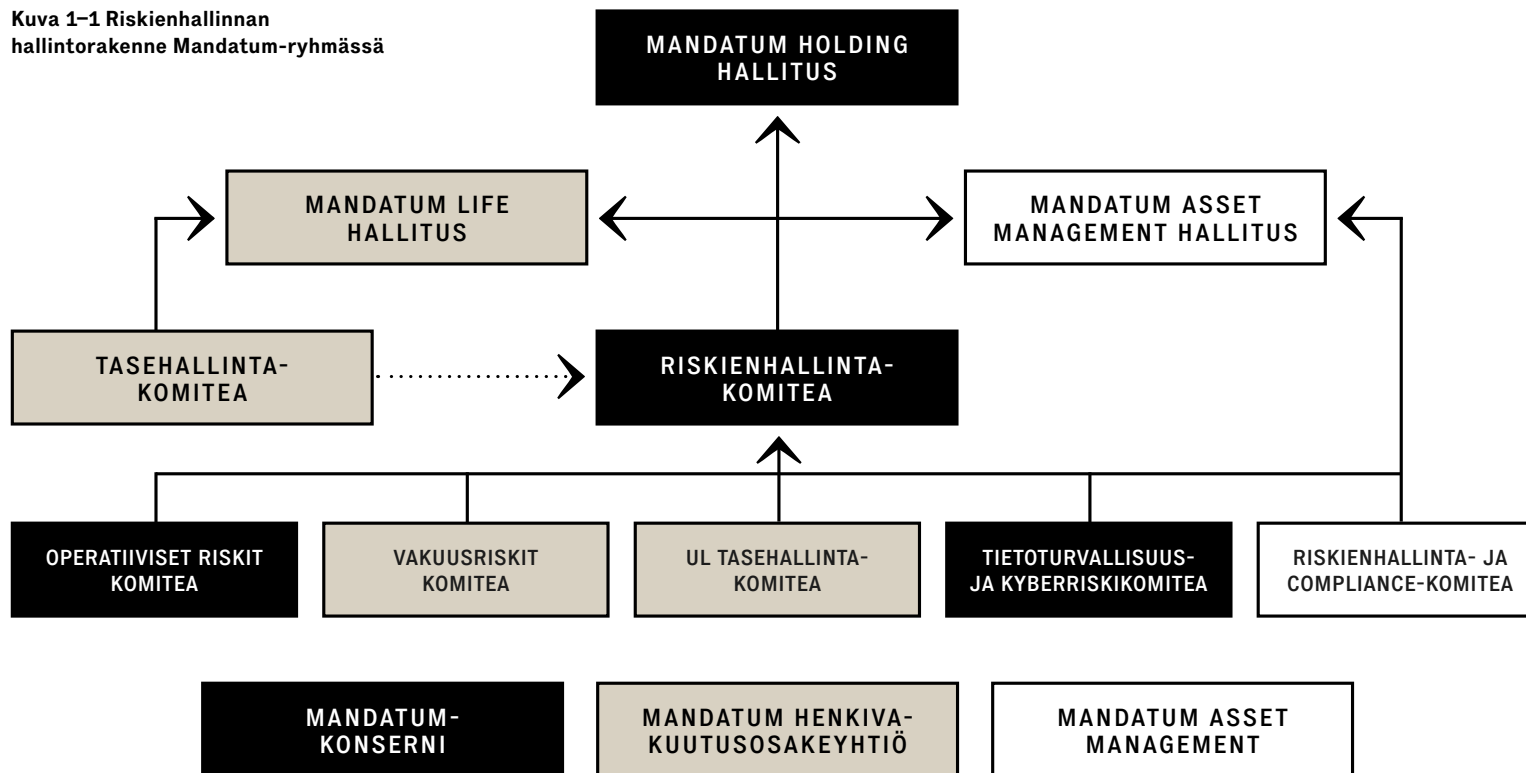
Vakuutusriskien komitea monitoroi yhtiön vakuutusriskien hallinnan kattavuutta ja asianmukaisuutta. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on kontrolloida yhtiön vastuunvalintapolitiikan noudattamista sekä ylläpitää kyseistä politiikkaa. Komitea raportoi vakuutusriskeihin ja vastuunvalintapolitiikkaan liittyvistä riskienhallinnallisista asioista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien komitean puheenjohtajana on yhtiön aktuaarijohtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvelan laskennassa käytettävät periaatteet ovat riittävät ja yhteensopivat vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin kanssa. Hallitus hyväksyy vakuutusmaksusopimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet. Lisäksi hallitus määrittelee maksimitason omalla vastuulla pidettäville riskeille ja hyväksyy jälleenvakuutuspolitiikan vuosittain.

UL-tasehallintakomitean keskeisenä roolina on monitoroida ja kontrolloida yhtiön sijoitussidonnaisen vakuutusmaksun sijoitustoimintaa liittyviä riskejä sekä valvoa, että sijoitustoimintaa hoidetaan hallituksen hyväksymässä UL-tasehallintapolitiikassa määriteltyjen sääntöjen puitteissa. UL-tasehallintakomitea kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain ja raportoi sekä hallitukselle että riskienhallintakomitealle.

Operatiivisten riskien komitean roolina on varmistaa, että operatiivisten riskien hallinta on asianmukaisesti järjestetty Mandatum-ryhmässä. Yhtenä keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että Mandatum-ryhmässä on toimivat menettelytavat toteutuneiden operatiivisten riskien seurannalle ja raportoinnille. Merkittävistä havainnoista raportoidaan riskienhallintakomitealle ja hallitukselle. Operatiivisten riskien komitea koordinoi myös riskiarvioiden sekä jatkuus- ja valmiussuunnitelmien ylläpitämistä ja päivittämistä.

Tietoturvallisuus- ja kyberriskit komitean roolina on varmistaa, että tietoturvallisuus ja kyberriskien hallinta on Mandatumissa asianmukaisesti järjestetty, ja että yhteistyö ja tiedonkulku tietoturvallisuus- ja kyberriskeistä liiketoimintasekä tukiyksiköiden ja ohjaustoimintojen välillä on saumatonta. Yhtenä keskeisistä tehtävistä on varmistaa, että Mandatumissa on toimivat menettelytavat tietoturvallisuus- ja kyberriskien riskitapahtumien raportoinnille, ja että operatiiv-

Kuva 1–1 Riskienhallinnan hallintorakenne Mandatum-ryhmässä

visten riskien komitealla on riittävä kuva tietoturvallisuus- ja kyberriskeistä. Lisäksi komitea seuraa tieto- ja kyberturvallisuuden yleistä kehitystä sekä uhiin liittyviä trendejä ja tekee tieto- ja kyberturvallisuutta koskevia linjauksia sekä valmistelee kehitystoimiin liittyviä esityksiä muissa elimissä päätettäväksi.

Compliance-yksikkö toimii Mandatumissa hallituksen ja johdon tukena varmistamalla, että Mandatum-ryhmän yhtiöillä on tarvittavat sisäiset ohjeet, prosessit, resurssit ja työkalut sitovien

lakien, säännösten ja ohjeiden noudattamiseksi. Lisäksi Compliance-toiminto osallistuu organisaation riskien tunnistamiseen arvioimalla Compliance-riskkejä. Yksikön johtaja vastaa yksikön toiminnan järjestämisestä ja toimii samalla Mandatum-ryhmän Compliance Officerina ja on riskienhallintakomitean jäsen.

Liiketoiminta- ja maineriskeille ei ole omaa erillistä komiteaa, vaan näitä riskejä hallinnoidaan osana ryhmän ja yhtiön strategista suunnittelua ja operatiivista johtamista. Mandatum Lifessa

kyseiset riskit kuuluvat luonteensa vuoksi suoraan toimitusjohtajan vastuulle ja käsitellään säännöllisesti riskienhallintakomiteassa.

Mandatum Life -konsernin rahastoyhtiöllä on omat riskienhallintasuunnitelmat ja riskienhallinnasta vastaavat henkilöt, ja niiden riskienhallintaa käsitellään osana yhtiön hallitustyötä. Tämän lisäksi kaikki merkittävimmät riskitapahtumat raportoidaan riskienhallintakomitealle ja operatiiviset riskit käsitellään operatiivisten riskien komiteassa.

Virossa, Liettuassa ja Latviassa sijaitsevilla sivukonttoreilla on oma riskienhallintajärjestelmä, joka noudattaa konsernin periaatteita. Yllä mainittujen komiteoiden ja yksiköiden lisäksi sisäinen tarkastus varmistaa tarkastussuosituksen avulla riittävien sisäisten kontrollien olemassaolon ja laatii hallitukselle vuosittain sisäisen tarkastuksen katsauksen.

2. Mandatum Lifen liiketoiminnan riskit

Taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat yhtiön merkittävimmät riskit pääoma-vaateiden kautta tarkasteltuna. Näitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Edellä mainittujen riskien lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä. Operatiivisia riskejä ja niiden hallintaa on kuvattu tarkemmin jäljempänä kappaleessa 4.

Henkivakuutusyhtiön liiketoiminta perustuu vakuutustapahtumien ja vakuutustoiminnan vastuisiin sisältyvien riskien kantamiseen ja hallintaan. Vakuutustapahtumien riskit ovat kooltaan ja sattumisajankohdiltaan satunnaisia. Merkittävä osa laskuperustekorkosidonnaisen henkivakuutuksen riskeistä ja tuloksesta tulee sijoitustoiminnasta. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vakuutuksille luvattu laskuperustekorko, kohtuusperiaatteen mukaiset asiakashyvytykset ja omistajan tuotto-odotukset. Muut tulokomponentit ovat vakuutustoiminnan riskiliikkeen ja kustannusliikkeen tulokset. Riskiliikkeen tulos muodostuu vakuutusnottajilta veloitetusta riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Kustannusliikkeen tulos muodostuu puolestaan vakuutusnottajilta

veloitetusta liikekuluuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla.

3. Pääoman ja vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallinnalla varmistetaan käytettävissä olevan pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnasta ja toimintaympäristöstä aiheutuviin riskeihin, ja pääoman hallinnalla varmistetaan omaan varallisuuteen luettavien varojen laatu suhteessa pääomavaateisiin. Pääomatarvetta arvioidaan vertaamalla käytettävissä olevaa omaa varallisuutta siihen riskipääomavaatimukseen, joka tarvitaan nykyisestä liiketoiminnasta ja ulkoisesta toimintaympäristöstä aiheutuvien riskien kattamiseen.

3.1 Ulkoinen vakavaraisuusvaatimus

Henkivakuutustoiminta on voimakkaasti säädeltyä liiketoimintaa. Säädökset on asetettu sekä pääoman määrälle että sen rakenteelle. Mandatum Lifen toimintaa valvoo Finanssivalvonta ja lisäksi Baltiassa vastaavat viranomaiset. Lisäksi vielä vuoden 2021 lopussa Mandatum Life -konserniin kuuluneen rahastoyhtiön toimintaa valvoo Luxemburgin viranomainen (rahastoyhtiön omistus siirtyy Mandatum Lifesta MAMille alkuvuoden 2022 aikana).

Yhtiö soveltaa Solvenssi II:n vakavaraisuusvaateiden laskennassa ns. standardikaavaa, jossa omien varojen määrää stressataan säännöksissä etukäteen määritellyillä markkina- ja vakuutusriskeillä. Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR, Solvency Capital Requirement) on pyritty asettamaan tasolle, jossa omat varat riittäisivät turvaamaan vakuutettujen etuudet yhden vuoden aikahorisontilla 99,5 prosentin luottamusvälillä.

Solvenssi II:n oman varallisuuden määrä perustuu varojen markkinaehtoiseen arvostamiseen ja vastuuvelan arvostamiseen Solvenssi II:n määrittämällä korkokäyrällä, joten Solvenssi II:n oma varallisuus poikkeaa kirjanpidon mukaisesta omasta pääomasta. Solvenssi II:n vastuuvelka on yhtä kuin vastuuvelan ns. paras arvio lisättyinä riskimarginaalilla. Paras arvio perustuu vakuutus-kannan realistisiin odotettuihin kassavirtoihin, jotka diskontataan tarkasteluhetkeen riskittömästä korkokäyrästä johdetulla Solvenssi II:ssä käytössä olevalla korkokäyrällä. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta paras arvio on tarkasteluhetken vakuutussäästöt, vähennettynä näiden vakuutusten odotetun riski- ja kustannusliikkeen ylijäämän nykyarvolla. Riskimarginaalin perustana Solvenssi II -sääntelyssä on kuuden prosentin pääoman kustannus (cost of capital). Riskimarginaali on tulevien vuosien pääoman kustannusten nykyarvo henkivakuutusriskien ja operatiivisen riskin osalta. Taulukossa 3-1 on esitetty vastuuvelan Solvenssi II:n mukainen arvo vastuuvelan siirtymäsääntö huomioiden ja IFRS-kirjanpidon mukainen arvo emoyhtiön osalta.

Voimassa olevan lainsäädännön puitteissa yhtiö soveltaa ns. vastuuvelan siirtymäsääntöä liittyen yhtiön alkuperäiseen laskuperustekorkoiseen eläkevakuutuskantaan, jossa laskuperustekorkona on 3,5 tai 4,5 prosenttia. Vastuuvelan siirtymäsääntö jatkuu 31.12.2031 asti. Vastuuvelan siirtymäsääntö kasvattaa Solvenssi II:n omaa varallisuutta. Taulukossa 3-2 on esitetty yhtiön oman varallisuuden rakenne 31.12.2021 vastuuvelan siirtymäsääntö huomioiden. Pääosa yhtiön omasta varallisuudesta luokitellaan kuuluvaksi luokan 1 (Tier 1) pääomaksi. Luokkaan 2 luetaan kuuluvaksi 249 miljoonaa euroa yhtiön pääomalainoista. Kokonaisuudessaan pääomalainoja on yhteensä 349 miljoonaa euroa.

Taulukko 3-1 Vastuuvelka Solvenssi II:n ja IFRS:n osalta 31.12.2021

Milj. €	IFRS-arvo	Solvenssi II -arvo	Oikaisu
Vastuuvelka – henkivakuutus (poislukien sijoitussidonnaiset)	3 245	2 913	332
Paras estimaatti		2 754	
Riskimarginaali		159	
Vastuuvelka – sijoitussidonnaiset	10 712	10 223	489
Paras estimaatti		10 130	
Riskimarginaali		93	

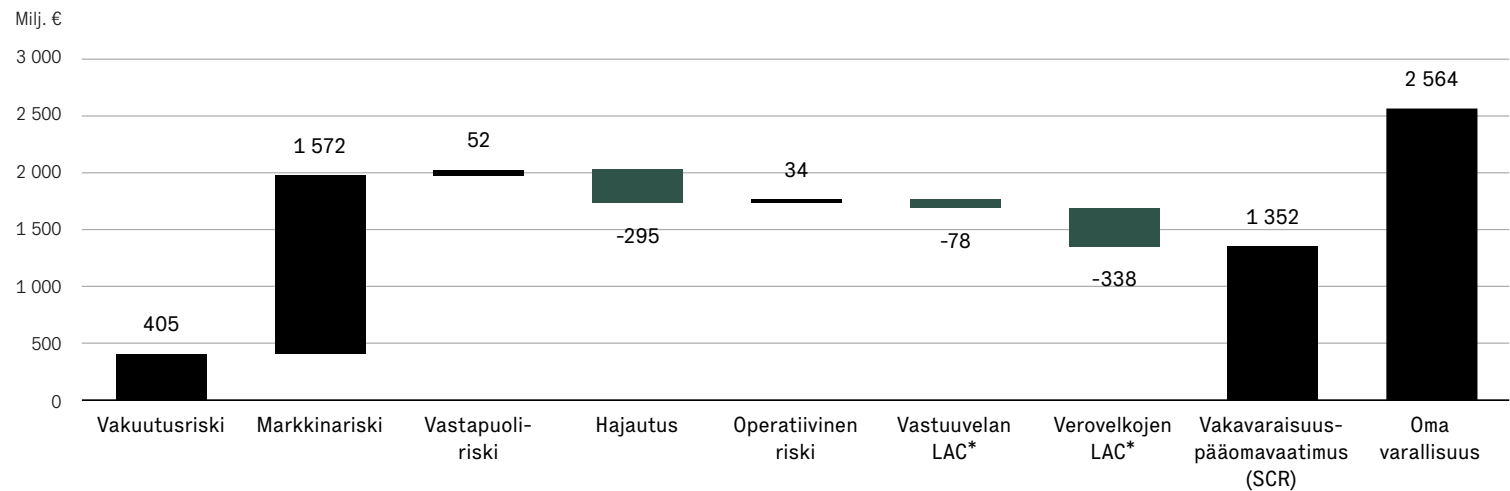
Taulukko 3-2 Oman varallisuuden luokittelu 31.12.2021 siirtymäsääntö huomioiden

Milj. €		
Luokka 1	Yhteensä	2 315
	Osakepääoma	181
	Täsmätyserä	2 034
	Etuoikeudeltaan huonommat velat	100
Luokka 2	Yhteensä	249
	Etuoikeudeltaan huonommat velat	249
	Verottamattomat varaukset	0
Luokka 3	Yhteensä	0
	Laskennalliset verosaamiset	0
Hyväksyttävä oma varallisuus		2 564

Kuvassa 3–3 on esitetty Solvenssi II:n vakavaraisuusvaade (SCR) ja oman varallisuuden määrä 31.12.2021 vastuuvelan siirtymäsääntö huomioiden. Siirtymäsäännöt huomioiden yhtiön Solvenssi II:n mukainen oma varallisuus oli 2 564 miljoonaa euroa (2 308) ja tätä vastaava Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR, Solvency Capital Requirement) oli 1 352 miljoonaa euroa (1 230). Vakavaraisuussuhde (oma varallisuus/SCR) oli näin ollen 190 prosenttia (188). Pääosa SCR:stä syntyy markkinariskeistä, joista merkittävimmät ovat osakeriski ja korkomarginaaliriski. Henkivakuutusriskeistä merkittävin on sijoitussidonnaisen sopimusten ja riskivakuutusten takaisintoririski ja biometrisista riskeistä merkittävin on ryhmäeläkekantojen pitkäikäisyysriski. Solvenssi II:n vähimmäispääomavaatimus (MCR, Minimum Capital Requirement) oli 338 miljoonaa euroa (308). Ilman vastuuvelan siirtymäsääntöä oma varallisuus olisi 2 263 miljoonaa euroa (1 977).

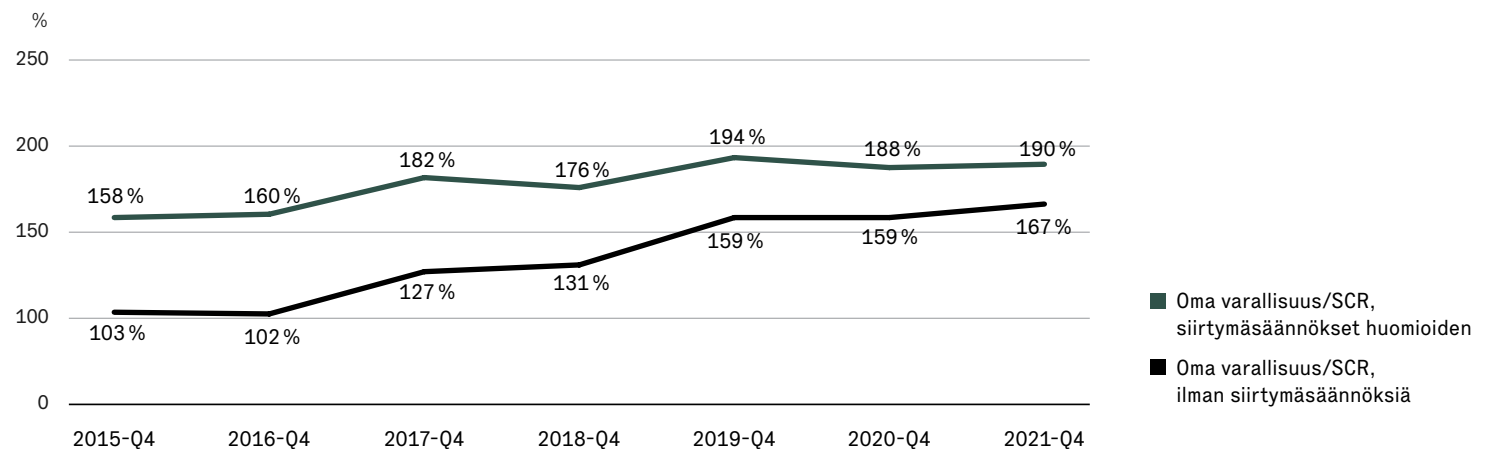
Kuvassa 3–4 on puolestaan esitetty yhtiön vakavaraisuussuhteen kehitystä Solvenssi II -sääntelyn voimaantulon jälkeen. Yhtiön strategiset valinnat ja niiden seurauksena odotettavissa oleva vastuuvelan rakenteen muutos ovat merkittävässä roolissa tulevan vakavaraisuusaseman suhteen. Sijoitussidonnaisiin sopimuksiin perustuva liiketoiminta on ollut yhtiön painopistealueena vuodesta 2001 alkaen. Siitä lähtien sijoitussidonnainen vastuuvetä on kasvanut, kuten kuvasta 3–5 nähdään. Alkuperäisen laskuperustekorollisen vastuuvelan trendi on ollut aleneva vuodesta 2005. Erityisesti ne vastuuvelan osat ovat pienentyneet, joissa laskuperustekorokko on korkein eli 4,5 prosenttia tai 3,5 prosenttia. Korkeimpien laskuperustekorollisten vakuutuskantojen vastuuvetä aleni 164 miljoonaa euroa vuoden 2021 aikana. Kokonaisuutena yhtiön laskuperustekorollinen

Kuva 3–3 Solvenssi II:n vakavaraisuusvaade (SCR) ja oman varallisuuden määrä 31.12.2021 siirtymäsäännöt huomioiden

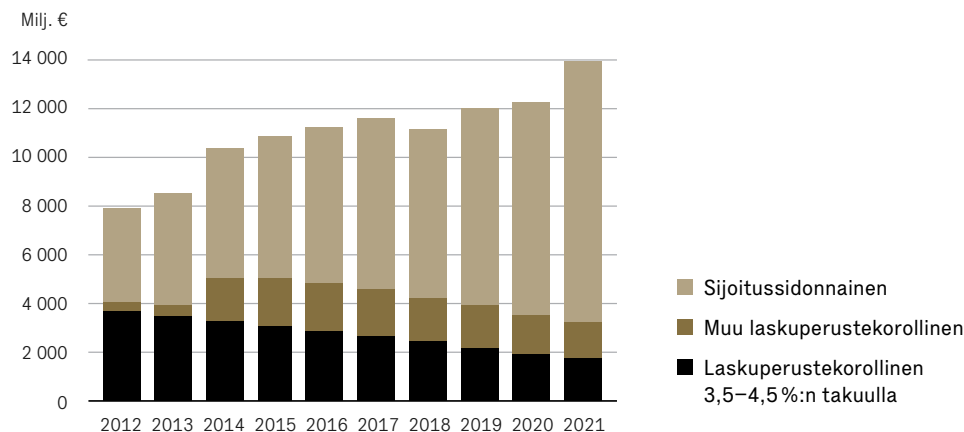

* Tappioita vaimentava vaikutus (Loss absorbing capacity)

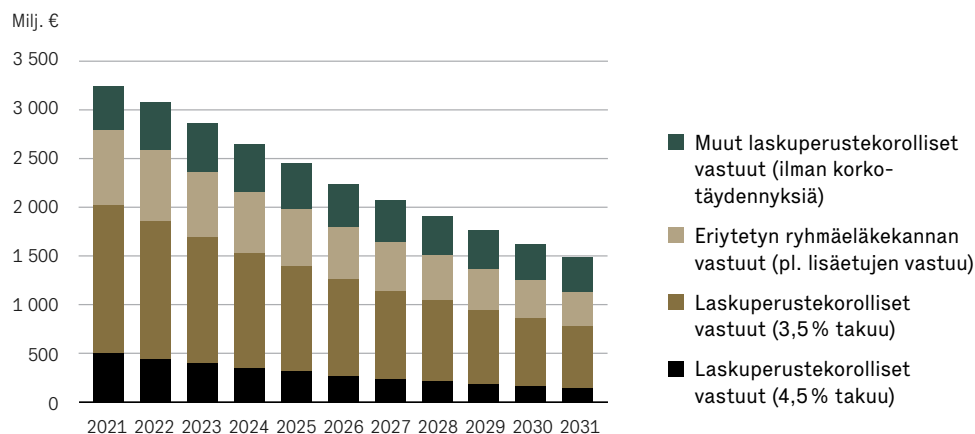
Kuva 3–4 Vakavaraisuussuhteen kehitys 31.12.2015–31.12.2021

Kuva 3-5 Laskuperustekorollisen ja sijoitussidonnaisen vastuuvelan kehitys 2012–2021

Kuva 3-6 Arvio laskuperustekorollisen vastuuvelan kehityksestä 2021–2031 ilman tulevaa uusmyyntiä

vastuuvেলা aleni 274 miljoonaa euroa ja oli 3 247 miljoonaa euroa (3 521). Vastuuvelan rakenteen ja määrän kehitystä on kuvattu kuvassa 3-5.

Yhtiön näkemyksen mukaan siirtymäsääntöjen mukainen laskelma antaa hyvän kuvan yhtiön vakavaraisuusasemasta. Yhtiön taseen ja sen riskiprofiilin odotetaan muuttuvan merkittävästi siirtymäaikaisten kuluissa. Valtaosa pääomavaateista syntyy laskuperustekorollisesta vastuuvelasta ja sitä kattavasta omaisuudesta. Erityisesti yhtiön alkuperäiset 3,5 ja 4,5 prosentin laskuperustekorolliset omaavat laskuperustekorolliset vakuutuskannat sitovat pääomia, ja näiden vakuutuskantojen vastuuvelan odotetaan alenevan nykyisestä 1 730 miljoonasta eurosta noin 670 miljoonaa euroon siirtymäaikaisten kuluissa (ks. kuva 3-6). Tämä trendi tulee alentamaan voimakkaasti näistä kannoista syntyvää vakavaraisuusvaatimusta, ja samalla näiden kantojen negatiivinen vaikutus ilman siirtymäsääntöjä laskettuun omaan varallisuuteen tulee alenemaan. Vaikka siirtymäsääntöjen positiivinen vaikutus vähenee siirtymäajan kuluessa, vakavaraisuusaseman odotetaan säilyvän vahvana odotetun oman varallisuuden positiivisen trendin ja vakavaraisuusvaatimuksen pienenemisen seurauksena.

Sisäisesti yhtiö seuraa vakavaraisuussuhdetta ja arvioi sen kehitystä sekä siirtymäsääntöillä että ilman niitä. Molemmilla tavoilla on vaikutusta yhtiön liiketoimintapäätöksiin.

Edellä esitettyjen emoyhtiön vakavaraisuusvaatimusten lisäksi Mandatum Life -konserniin kuuluvalla Mandatum Life Fund Management S.A. -yhtiöllä on oma yhtiön toimialaan liittyvät vakavaraisuusvaatimukset.

3.2 Sisäinen vakavaraisuusaseman seuranta

Solvenssi II luo raamit myös yhtiön sisäiselle vakavaraisuusaseman seurannalle. Yhtiötason vakavaraisuusaseman seurantamalli, ns. riskinkantokyky malli, pohjautuu Solvenssi II:n siirtymäsääntöillä laskettuun SCR:ään ja omaan varallisuuteen. Riskinkantokyky mallissa asetetaan yhtiön vakavaraisuusasemalle ennakoivat seurantarajat, joiden tavoitteena on mahdollistaa yhtiön kyky reagoida riittävän ajoissa vakavaraisuusaseman heikkenemiseen. Seurantarajoja on kolme ja niissä huomioidaan vakavaraisuusasema sekä siirtymäsääntöjen kanssa että ilman niitä. Taulukossa 3-7 on esitetty sovellettavat seurantarajat ja keskeiset ohjaavat periaatteet eri vyöhykkeillä.

Taulukko 3-7 Sisäinen riskien seurantakehikko (riskinkantokyky malli)

Vakavaraisuussuhde siirtymäsääntöillä	Vakavaraisuussuhde ilman siirtymäsääntöjä	Ohjaava periaate
> 160 %	> 125 %	Normaali toiminta
< 160 %	< 125 %	Tihennetty seuranta
< 145 %	< 115 %	Riskin ottamista rajoitetaan
< 135 %	< 107,5 %	Riskejä vähennetään

Riskinkantokyvyn ollessa ylimmän seurantarajan yläpuolella yhtiön sijoitustoimintaa ohjaa normaaliin tapaan sijoituspolitiikka ja siinä asetetut limiitit. Seurantarajojen alittuessa vakavaraisuus- aseman seuranta tiivistetään, hallituksen roolia sijoitustoiminnan osalta kasvatetaan, riskinottoa rajoitetaan ja viimeisessä vaiheessa tulee vakavaraisuusasemaa vahvistaa joko markkinariskejä pienentämällä tai kasvattamalla omaa varallisuutta esimerkiksi pääomituksen kautta. Käytännössä toimenpiteet riippuvat siitä, miten tilanteeseen on päädytty ja millainen yleinen markkinatilanne on. Näin ollen todelliset toimenpiteet voivat hallituksen niin parhaaksi katsoessa poiketa edellä esitetyistä periaatteista.

Yhtiötason riskinkantokykymallin lisäksi eriytettyä ryhmäeläkekannalla on oma riskinkantokykyseuranta. Eriytetyn ryhmäeläkekannan riskinkantokyky perustuu tulevien lisätujen vastuun sijoitusriskejä puskuroivaan vaikutukseen. Myös kyseisen vakuutusosaston riskinkantokykyseurannan seurantarajat perustuvat ennalta määritettyihin omaisuuden stressitesteihin, ja toimenpiteet seurantarajojen alittuessa ovat samankaltaiset kuin koko yhtiön riskinkantokykymallissa.

Yhtiötason riskinkantokykymalli ja eriytetyn ryhmäeläkekannan riskinkantokykyseuranta ja niihin sisältyvät seurantarajat määritellään vuosittain hallituksen päättämässä sijoituspolitiikoissa. Riskinkantokyvyt ja seurantarajat raportoidaan hallitukselle vähintään kuukausittain.

4. Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappion riskiä, joka aiheutuu puutteellisista tai epäonnistuneista prosesseista tai järjestelmistä, ihmisistä ja järjestelmistä tai ulkoisista tapahtumista. Tämä määritelmä sisältää juridiset riskit, mutta ei sisällä strategisista

päätöksistä johtuvia riskejä. Riskit voivat realisoitua seuraavien tapahtumien johdosta:

- sisäiset rikkomukset
- ulkoiset rikkomukset
- riittämätön henkilöstöjohtaminen
- puutteellisuudet toimintaperiaatteissa asiakaita, tuotteita tai liiketoimintoja koskien
- fyysisen omaisuuden vahingot
- toimintojen keskeytyminen ja järjestelmähäiriöt
- virheet toimintaprosesseissa.

Toteutuneesta operatiivisesta riskistä voi aiheutua lisäkustannuksia, menetettyä tuloa, mainehaittaa sekä mahdollisesti viranomaisseuraamuksia.

4.1 Operatiivisten riskien hallinnan tavoite ja organisointi

Operatiivisten riskien hallinnan tavoite yhtiössä on tunnistaa riskit etukäteen, hallita riskejä tehokkaasti ja pyrkiä etukäteen minimoimaan mahdollisten realisoituvien riskien vaikutusta kustannustehokkaalla tavalla. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa omien operatiivisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta sekä riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä. Operatiivisten riskien komitea valvoo ja koordinoi operatiivisten riskien hallintaan liittyviä keskeisiä asioita, kuten toimintaohjeita ja suosituksia. Komitea varmistaa, että liiketoiminta-alueiden riskit on tunnistettu ja että ne ovat järjestäneet sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan riittävällä tavalla. Komitea käsittelee myös operatiivisten riskienhallinnan toimintaohjeista mahdollisesti tehdyt poikkeamat ja seuraa operatiivisten riskien itsearvioinneissa tunnistettuja riskejä sekä toteutuneita riskitapahtumia. Merkittävät havainnot operatiivisista riskeistä raportoidaan riskienhallintakomitealle ja hallitukselle.

4.2 Operatiivisten riskien tunnistaminen ja hallinta

Operatiivisia riskejä tunnistetaan useiden eri lähteiden ja menetelmien avulla:

1. Itsearviointi: Keskeisten operatiivisten riskien sekä niiden todennäköisyyksien ja mahdollisten vaikutusten kartoitus ja arviointi toteutetaan säännöllisen itsearviointiprosessin avulla. Tässä yhteydessä arvioidaan myös näihin liittyvä sisäinen valvonta ja ohjeistuksen riittävyys.
2. Tapahtumien analyysi: Operatiivisten riskien komitea kerää ja analysoi liiketoimintayksiköiden raportoimat toteutuneet operatiiviset riskit ja läheltä piti -tilanteet. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on varmistaa, että toteutuneet operatiiviset riskit ja läheltä piti -tilanteet raportoidaan yhtiön käytänteiden mukaisesti.

Merkittävimpiä operatiivisten riskien itsearviointiprosessissa tunnistettuja riskejä ovat muun muassa seuraavat: tietoturvaan ja -suojaan liittyvät asiat, tietojärjestelmien vanheneminen sekä mahdolliset virheet prosesseissa, joissa on paljon manuaalisia työvaiheita.

Operatiivisten riskien rajoittamiseksi yhtiössä on hyväksytty useita eri toimintaohjeita, kuten riskienhallintapolitiikka, sisäisen valvonnan politiikka, compliance-politiikka, turvallisuusohjeita, jatkuvuussuunnitelma, hankinta- ja ulkoistamispolitiikka, asiakaspalautteen käsittelyohje sekä useita muita toimintaohjeita liittyen operatiivisiin toimintoihin. Eri toimintaohjeista tehtyjä poikkeamia seurataan liiketoimintayksiköissä ja niistä raportoidaan compliance-toiminnolle ja riskienhallintatoiminnolle.

Prosesseihin sisältyvän sisäisen valvonnan järjestelmän tavoitteena on estää ja havaita negatiivisia tapahtumia sekä minimoida näiden vaikutukset. Tämän lisäksi toteutuneet operatiiviset riskit tai läheltä piti -tilanteet analysoidaan ja raportoidaan operatiivisten riskien komitealle riskienhallintatoiminnon toimesta.

Tuloslaskelma

Vakuutustekninen laskelma	Liite	1.1.2021–31.12.2021	1.1.2020– 31.12.2020
Vakuutusmaksutulo	2, 3		
Vakuutusmaksutulo		1 375 812 470,16	1 058 963 908,66
Jälleenvakuuttajien osuus		-8 803 660,08	-8 150 682,57
	6		1 050 813 226,09
Sijoitustoiminnan tuotot		736 596 912,06	606 579 969,79
Sijoitusten realisoitumattomat arvonnousut	6	1 258 500 341,19	440 276 125,42
Korvauskulut	4		
Maksetut korvaukset		-1 105 111 652,03	-1 126 116 808,39
Jälleenvakuuttajien osuus		1 379 857,13	1 517 333,96
Korvausvastuun muutos		-29 924 340,24	29 027 150,22
Jälleenvakuuttajien osuus		485 000,00	258 000,00
Yhteensä		-1 133 171 135,14	-1 095 314 324,21
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-1 642 063 535,54	-272 480 457,53
Jälleenvakuuttajien osuus		-1 642 063 535,54	-272 480 457,53
Liikekulut	7	-116 443 744,88	-103 192 903,79
Sijoitustoiminnan kulut	6	-206 683 416,47	-335 519 182,15
Sijoitusten realisoitumattomat arvonnousut	6	-10 838 518,14	-94 773 816,21
Vakuutustekninen tulos		252 905 713,16	196 388 637,41

Tuloslaskelma

Muu kuin vakuutustekninen laskelma	Liite	1.1.2021–31.12.2021	1.1.2020– 31.12.2020
Muut kulut			
Muut		38,96	17,76
Voitto / tappio ennen satunnaisia eriä		252 905 752,12	196 388 655,17
Voitto / tappio satunnaisten erien jälkeen		252 905 752,12	196 388 655,17
Tuloverot			
Tilikauden verot	-53 110 510,38		-36 007 878,72
Aikaisempien tilikausien verot	-2 813 265,55		-6 527 371,00
Laskennalliset verot	5 183 145,15	-50 740 630,78	-2 331 945,80
Tilikauden voitto / tappio		202 165 121,34	151 521 459,65

Tase

VASTAAVAA	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Aineettomat hyödykkeet	14		
Aineettomat oikeudet		3 644,18	100 577,24
Muut pitkävaikutteiset menot		1 448 812,73	226 968,50
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset	15		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		68 978 344,59	73 949 041,61
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		69 107 500,00	70 855 000,00
Lainasaamiset omistusyhteyserityksiltä		138 085 844,59	144 804 041,61
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteyserityksissä			
Saman konsernin yritykset			
Osakkeet ja osuudet	20	9 045 000,00	11 142 850,00
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset		3 799 167,47	-0,01
Omistusyhteyseritykset			
Osakkeet ja osuudet	20	2 595 180,25	15 439 347,72
			2 595 180,25
			13 738 030,24
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	18	1 216 031 707,95	1 454 012 487,94
Rahoitusmarkkinavälineet		2 318 534 879,72	2 635 211 261,85
Muut lainasaamiset		85 457 708,76	3 620 024 296,43
			58 505 297,63
			4 147 729 047,42
Jälleenvakuutustalletesaamiset		0,00	0,00
Yhteensä		3 773 549 488,74	4 306 271 119,27
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	22	10 715 499 025,09	8 772 284 926,43

Tase

VASTAAVAA	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Saamiset			
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutusentottajilta		892 614,07	2 481 477,35
Jälleenvakuutustoiminnasta		397 175,81	485 104,04
Muut saamiset		78 223 802,11	46 148 176,79
Laskennalliset verosaamiset	30	5 883 561,88	700 416,73
		85 397 153,87	49 815 174,91
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	14	2 665 404,44	2 976 252,77
Muut aineelliset hyödykkeet		183 746,43	183 746,43
Rahat ja pankkisaamiset		707 589 458,79	658 229 454,42
		710 438 609,66	661 389 453,62
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		21 654 551,80	23 707 635,69
Muut siirtosaamiset	25	17 916 239,57	7 132 117,12
Yhteensä		39 570 791,37	30 839 752,81
YHTEENSÄ		15 325 907 525,64	13 820 927 972,78

Tase

VASTATTAVAA	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma	26		
Osakepääoma		40 364 765,03	40 364 765,03
Ylikurssirahasto		98 858 828,56	98 858 828,56
Vararahasto		29 853 356,95	29 853 356,95
Muut rahastot		11 464 367,36	11 464 367,36
Edellisten tilikausien voitto / tappio		496 079 319,13	719 557 859,48
Tilikauden voitto / tappio		202 165 121,34	151 521 459,65
Yhteensä		878 785 758,37	1 051 620 637,03
Pääomalainat	29	349 442 048,18	349 249 968,43
Vakuutustekninen vastuuelka			
Vakuutusmaksuvastuu	1 487 469 400,94		1 581 095 949,26
Jälleenvakuuttajien osuus		1 487 469 400,94	1 581 095 949,26
Korvausvastuu	1 759 265 380,03		1 940 001 560,68
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 490 000,00	1 757 775 380,03	-1 005 000,00
Yhteensä		3 245 244 780,97	3 520 092 509,94
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka			
Vakuutustekninen vastuuelka	28	10 711 583 329,29	8 765 232 724,54
Velat			
Jälleenvakuutustoiminnasta		8 202 864,95	7 081 857,09
Muut velat		63 882 537,24	89 625 687,07
Yhteensä		72 085 402,19	96 707 544,16
Siirtovelat	31	68 766 206,64	38 024 588,68
YHTEENSÄ		15 325 907 525,64	13 820 927 972,78

Rahoituslaskelma

	31.12.2021	31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta / voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	252 905 752,12	196 388 655,17
Oikaisut		
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 671 502 875,78	243 195 307,31
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	-1 268 158 287,51	-313 915 984,57
Realisoitumattomat kurssivoitot / -tappiot	-23 710 325,28	35 998 486,52
Suunnitelman mukaiset poistot	527 103,95	1 226 811,73
Muut oikaisut	-250 932 746,99	-53 946 621,80
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	382 134 372,07	108 946 654,36
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-30 598 344,57	64 182 396,93
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-11 475 957,84	-35 142 714,20
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	340 060 069,66	137 986 337,09
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-23 656 787,37	-33 651 892,82
Maksetut välittömät verot	-79 039 253,05	-14 438 795,41
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	237 364 029,24	89 895 648,86
Liiketoiminnan rahavirta	237 364 029,24	89 895 648,86
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-4 075 056 106,40	-4 599 820 943,62
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	4 263 201 168,57	4 235 491 274,75
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 341 166,79	2 530 680,69
Investointien rahavirta	186 803 895,38	-361 798 988,18

	31.12.2021	31.12.2020
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	192 079,75	188 499,09
Maksetut osingot / takuupääoman korot ja muu voitonjako	-375 000 000,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	-374 807 920,25	188 499,09
Rahavarojen muutos	49 360 004,37	-271 714 840,23
Rahavarat tilikauden alussa	658 229 454,42	929 944 294,65
Rahavarat tilikauden lopussa	707 589 458,79	658 229 454,42
YHTEENSÄ	49 360 004,37	-271 714 840,23

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu noudattaen vakuutusyhtiölakia, Sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä antamaa asetusta ja Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä noudatetaan osakeyhtiö- ja kirjanpitolain säännöksiä ja kirjanpitoasetusta siten kuin vakuutusyhtiölaissa ja STM:n asetuksessa säädetään.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset, saamisluonteiset sijoitukset ja velat on muutettu Suomen rahaksi Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivänä julkaisemaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankintahetken valuuttakurssia, tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia. Sijoitusomaisuusluonteisten osakkeiden arvostamisessa ei ole eroteltu valuuttakurssin ja markkina-arvon vaikutusta. Saamisten ja sijoitusten valuuttakurssierot esitetään sijoitustoiminnan erissä muut tuotot ja kulut muista sijoituksista.

Arvostus ja jaksotus

Hankintamenoon luetaan hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot.

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu vuokrahuoneistojen perusparannuksia.

Kiinteistöosakkeet esitetään taseessa hankintamenoon tai sitä alemmaan käypään arvoon. Rakennukset ja rakennelmat esitetään suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon suuruisina. Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan käyvän arvon noustessa tulosvaikutteisesti enintään alkuperäiseen hankintamenoon. Käyttöomaisuusluonteisten kiinteistösijoitusten arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden olennaisuuteen ja pysyvyyteen.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan osakkeiden ja osuuksien arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään hankintahinnassaan tai sitä alemmassa käyvässä arvossa, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä.

Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahamarkkinainstrumentit. Ne esitetään taseessa pääsääntöisesti hankintameno määräisinä. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintameno välinen erotus jaksotetaan korkotuottoihin vastaeränä niiden hankintameno. Korkotuotot jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot jaksotetaan

rahoitusinstrumentin juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Jaksotettua hankintamenoa alennetaan vain muilla kuin yleisen korkotason vaihtelusta johtuvilla arvonalentumisilla ja arvonalennukset palautetaan, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo myöhemmin nousee yli alennetun hankintameno, enintään alkuperäiseen hankintameno saakka.

Saamiset ja saamisluonteiset sijoitukset esitetään taseessa nimellisarvossa tai sitä alemmassa käyvässä arvossa. Saamisluonteisten sijoitusten pääomiin liittyvät luottotappiot käsitellään arvonalentumisina.

Johdannaisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Johdannaisopimusten negatiiviset arvostuserot kirjataan kuluksi, positiivisia arvostuseroja ei kirjata. Suojauslaskentaa ei ole sovellettu emoyhtiön kansallisiin säännöihin laaditussa tilinpäätöksessä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan katteena olevat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisu ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten realisointumattomat arvon nousut ja arvon laskut esitetään omana rivinä sijoitustoiminnan nettotuotoissa.

Sijoitusten kirjanpitoarvon ja liitetiedoissa esitettävän jäljellä olevan hankintameno erotus muodostuu arvonorotuksista ja osakkuusyri-

tysten pääomaosuusmenetelmän mukaisista osuuskertymistä.

Poistot

Aineettomista hyödykkeistä, rakennuksista ja niiden ainesosista sekä kalustosta tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöaikaan. Mikäli arvio poikkeaa tilinpäätöshetkellä aiemmasta arviosta, poistoaikaa muutetaan vastaavasti.

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Liikearvo	5–10 vuotta
Konserniliikearvo ja -reservi	3–10 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	40–60 vuotta
Teollisuus- ja varistorakennukset	30–50 vuotta
Rakennusten ainesosat	10–15 vuotta
IT-laitteet ja autot	3–5 vuotta
Muu kalusto	10 vuotta

Sijoitusomaisuusluonteisten kiinteistöjen rakennuksille kohdistetuista tulotetuista arvonorotuksista tehdään vuosittain rakennusten keskimääräistä taloudellista käyttöaika vastaava suunnitelman mukainen poisto.

Käyvät arvot

Rahoitusvälineiden, joille on luotettavat markkinat, käypänä arvona käytetään julkisen kaupan käynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöspäivän ostokurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella. Muille rahoitusvälineille ja talletuksille käypä arvo voidaan määrittää yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen, ja mikäli näillä menetelmillä ei saada määritettyä luotettavaa käypää arvoa, käypänä arvona voidaan pitää todennäköistä luovutushintaa, jaksotettua hankintamenoa tai jäljellä olevaa hankintamenoa.

Muiden vakuutusyhtiöiden osakkeiden, joille ei ole markkina-arvoa, käypänä arvona käytetään varovaisesti arvioitua todennäköistä luovutushintaa tai sen puuttuessa substanssiarvoa. Tytär-yritysten osakkeiden käypänä arvona käytetään substanssiarvoa tai jäljellä olevaa hankintamenoa, ja osakkuusyriyten käypänä arvona pääomaosuusmenetelmän mukaista arvoa tai substanssiarvoa.

Lainasaamisten ja jälleenvakuutustalletesamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot määritetään kohteittain Finanssivalvonnan määräysten edellyttämällä tavalla perustuen yhtiön omien ja tapauskohtaisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden laskelmiin ja lausuntoihin.

Kulut toiminnoittain

Oman organisaation liikekulut sekä poistot kirjataan tuloslaskelmaan toimintokohtaisesti. Osa niistä kohdistetaan suoraan toiminnoille, osa vuo-

sittain tehtävän työaikatutkimuksen perusteella. Näin ollen toimintojen prosentuaalinen osuus vaihtelee vuosittain. Toimintokohtaiset kulut esitetään tuloslaskelmassa liikekuluissa (vakuutusten hankinta- ja hoito- sekä hallintokulut), maksetuissa korvauksissa (korvaustoiminnan hoitokulut) ja sijoitustoiminnan kuluissa (kiinteistö- ja muun sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kulut).

Muut tuotot ja kulut

Muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään erät, joilla on selvä yhteys yhtiön varsinaiseen liike-toimintaan.

Verot ja tilinpäätössiirrot

Tuloverot

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suoriteperusteisesti.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka ja saaminen lasketaan verotuksen ja kirjanpidon välisille jaksottamisesta johtuville väliaikaisille eroille sekä arvostamisesta johtuville eroille.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Kirjanpito- ja verolainsäädännön perusteella voidaan tehdä tulosvaikutteisia varauksia sekä suunnitelman ylittäviä poistoja. Vapaaehtoiset varaukset ja suunnitelman mukaisten poistojen ja elinkeinoverotuksessa sallittujen kokonaispoistojen erotus esitetään omana eränään tuloslaskelman erässä tilinpäätössiirrot ja kertynyt erotus taseessa tilinpäätössiirtojen kertymänä. Tilinpäätössiirrot ja niiden kertymä esitetään niistä johtuvaa laskennallista verovelkaa vähentämättä.

Vastuuvelka

Vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuuvélaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Henkivakuutus toiminnan vastuuvélan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia muun muassa kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotasosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Tulevan jälleenvakuutuksen vastuuvélan muutos on laskettu vaihtuvien valuuttakurssein.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vastuuvelan diskonttauksessa saa käyttää enintään viranomaisen hyväksymää enimmäiskorkoa. Vastuuvelkaa diskontattaessa on käytetty samaa tai alemmaa korkoa kuin maksua laskettaessa. Ensivakuutuksen maksuperusteista käytetty laskuperustekorko ts. sopimuksille alkamishetkellä taattu vähimmäistuottotakuu vaihtelee vakuutusten alkamisajankohdan perusteella nolasta 4,5 prosenttiin. Mandatum Life on käyttänyt sopimusten ansaittujen etujen vastuuvélan diskonttauksessa enimmäiskorkoa 3,5 prosenttia sopimusten päättymisiin saakka. Lisäksi Mandatum Life on alentanut enimmäiskorkoksi 0,25 prosenttia vuosiksi 2022–2025 ja 0,75 prosenttia vuodeksi 2026. Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 siirtyneen, muusta vakuutus kannasta eriytetyn, ryhmäeläkevakuutus kannan ansaittujen etujen vakuutusvelka on diskontattu 0,0 prosentilla. Vastuuvelan diskonttauskoron ja pääosin 4,5 ja 3,5 prosentin vähimmäistuottotakuun eron takia vastuuvélkaan on lisätty laskuperustekoron täydennysvastuuta.

Kuolevuus oletuksilla on olennainen vaikutus vastuun määrään erityisesti ryhmäeläkevakuutuksessa, jonka vastuu muodostaa noin 28 prosenttia vastuuvélasta. Ryhmäeläkkeen vastuun laskennassa käytetään kohorttikuolevuutta, joka huomioi vakuutetun iän ja sukupuolen lisäksi myös syntymävuoden. Kohorttikuolevuus olettaa elinajan odotteen kasvavan yhdellä vuodella kymmenen vuoden aikavälillä.

Sijoitussidonnaisten sopimusten velat ja katteena olevat varat on sovitettu yhteen. Tuloslaskelman ja taseen liitteissä on annettu velkojen ja varojen määrät.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut. Ensivakuutuksen korvausvastuuta laskettaessa vain alkaneiden eläkkeiden korvausvastuussa käytetään diskonttausta. Tulevan jälleenvakuutuksen korvausvastuu perustuu antavan yhtiön ilmoitukseen ja arvioon vielä tilittämättä olevasta korvauskulusta.

Vastuuvelan riittävyystesti

Vastuuvelan riittävyystesti tehdään erikseen kaikista sopimus kannoista, ja täydennysstarvetta tarkastellaan koko vastuuvélan riittävyden perusteella. Muuhun kuin sijoitussidonnaiseen vastuuvélkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutustapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekoron että arvion tulevasta lisäeduista. Rahavirtojen

pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetkeen käyttäen euromääräistä swap-korkokäyrrää.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä laske-
taan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot
vastaavalla tavalla. Mikäli sijoitussidonnaisen ja
muun liikkeen vastuuvelan yhteismäärä edellyttää
täydentämistä, kasvatetaan vastuuvelkaa tulosvai-
kutteisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henki-
vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperi-
aatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on
vakuutusopimuksen mukaan oikeus vakuutusten
mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella
myönnettäviin lisäetuihin. Mikäli vakavarai-
suusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen
osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille
vakuutuksille.

Mandatum Lifen tavoitteena on antaa pitkällä
aikavälillä alkuperäisen vakuutus-kannan voitonja-
koon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja
ja veroja kokonaishyvitys, joka olisi vähintään
kunakin hetkenä matalariskisimpinä pidettävien
pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen.
Tämän hetken tulkinnan mukaisesti Saksan valtion
joukkovelkakirjalainat olisivat lähimpänä riski-
töntä pitkää korkosijoitusta. Toistaiseksi kuitenkin
kokonaishyvityksen tavoitetasona on säästövakuu-
tusten osalta 5 vuoden ja eläkevakuutusten osalta
10 vuoden Suomen valtion joukkovelkakirjalainan
korkotasoa vastaava tuotto. Kokonaishyvitys
muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain mää-
rättävistä lisäeduista. Lisäetujen tasossa pyritään
jatkuvuuteen. Yhtiön vakavaraisuusasema pyritään
pitämään sellaisena, että se ei rajoita lisäetujen
antamista vakuutusnottajille eikä omistajille
suunnattavaa voitonjakoa. Tarkemmin periaate

on selostettu yhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa ja
verkkosivuilla.

Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 Mandatum Lifeen
siirtyneen muusta Mandatum Lifen vakuutuskan-
nasta eriytetyn ryhmävakuutus-kannan kokonais-
hyvitys perustuu vakuutus-kannan luovutussuun-
nitelmassa sovittuun voitonjakomalliin. Eriytetyn
ryhmäeläkevakuutus-kannan voitonjakopolitiikka
on kuvattu tarkemmin yhtiön verkkosivuilla.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty
TyEL-vakuutuksilla. Lisäksi on vakuutusyh-
tiössä hoidettuja lisäeläketurvajärjestelyjä.
Eläkevakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan
suoriteperusteisesti.

Tilinpäätöksen riskienhallintaliite

1. Riskienhallinnan yleiset periaatteet

Vakuutustoiminnan keskeinen periaate on siirtää riski vakuutuksenottajalta vakuutusyhtiölle. Näin ollen riski on oleellinen ja luontainen osa Mandatum Lifen toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallintaprosessin avulla toimintaan kohdistuvat erilaiset riskit pyritään mahdollisimman hyvin tunnistamaan. Riskienhallintaprosessin avulla varmistetaan myös siitä, että erilaisia riskejä voidaan arvioida, rajoittaa ja valvoa.

Riskienhallinnan tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa pääoman riittävyys suhteessa liiketoiminnan riskeihin sekä rajoittaa taloudellisen tuloksen heilahtelua, varmistaa tehokkaat ja jatkuvat liiketoimintaprosessit kaikissa olosuhteissa ja rajata riskit hallituksen hyväksymälle tasolle kaikkien toimintojen osalta.

2. Mandatum Lifen liiketoiminnan riskit

Taseen markkinariskit sekä vakuutusriskeihin lukeutuvat pitkäikäisyys- ja takaisinostoriskit muodostavat yhtiön merkittävimmät riskit pääomavaateiden kautta tarkasteltuna. Tämän lisäksi operatiiviset riskit ja liiketoimintariskit ovat yhtiön toiminnan ja jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä.

Henkivakuutusyhtiön liiketoiminta perustuu vakuutustapahtumien ja vakuutustoiminnan

vastuisiin sisältyvien riskien kantamiseen ja hallinnointiin. Vakuutustapahtumien riskit ovat kooltaan ja sattumisajankohdiltaan satunnaisia. Merkittävä osa laskuperustekorkosidonnaisen henkivakuutuksen riskeistä ja tuloksesta tulee sijoitustoiminnasta. Pitkällä tähtäimellä sijoitusomaisuuden tuoton on katettava vähintään vakuutuksille luvattu laskuperustekorko, kohtuusperiaatteen mukaiset asiakashyvitykset ja omistajan tuotto-odotukset. Muut tuloskomponentit ovat vakuutustoiminnan riskiliikkeen ja kustannusliikkeen tulokset. Riskiliikkeen tulos muodostuu vakuutuksenottajilta veloitetusta riskimaksusta vähennettynä toteutuneilla korvauskuluilla. Kustannusliikkeen tulos muodostuu puolestaan vakuutuksenottajilta veloitetusta liikekulukuormituksesta vähennettynä toteutuneilla liikekuluilla.

3. Markkinariskit ja niiden hallinta ja valvonta

Markkinariskeillä viitataan rahoitusvarojen ja velkojen sekä vastuuelan markkina-arvojen muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin yhtiön tuloksessa tai vakavaraisuudessa. Markkinariskejä tarkastellaan sekä koko taseen riskien kannalta että puhtaasti sijoitusomaisuuden riskien kannalta. Yhtiön markkinariskit aiheutuvat pääasiassa osakesijoituksista sekä korkosijoitusten ja laskuperustekorkoisen vastuuelan välisestä kokonaiskorkoriskistä.

Kuva 3–1 Sijoitusomaisuuden allokaatiot 31.12.2021 (vertailuvuoden tiedot suluisissa)

Alkuperäisen kannan omaisuus 4 432 Milj. € (4 603)

Eriytetty omaisuus 801 Milj. € (930)

pitkällä aikavälillä. Tämä riski kasvaa tilanteessa, jossa markkinakorot laskevat ja pysyvät alhaisella tasolla. Sijoituspolitiikan mukaisesti sijoitussalkun muodostamisessa huomioidaan vastuuvelan luonne suhteessa korko- ja inflaatoriskeihin. Vastuuvelan ja korkosijoitusten välistä korkorisikiä valvotaan ja hallitaan jatkuvasti, ja sisäisiin malleihin perustuvilla seurantarajoilla sekä niihin liittyvillä toimintaohjeilla turvataan pääomien riittävyyttä erilaisissa markkinatilanteissa.

Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan keskimääräinen duraatio (pois lukien sijoitussidonnaiset vastuut) oli vuoden lopussa noin yksitoista vuotta, ja eriytetyn vastuuvelan duraatio oli noin yksitoista vuotta.

Alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvelan katteena olevien korkosijoitusten duraatio per 31.12.2021 oli 2,0 vuotta (2,7) ja eriytetyn omaisuuden duraatio oli 2,5 vuotta (3,1).

Vastuuvelan osalta yhtiö on varautunut matalaan korkotasoon muun muassa alentamalla uusien sopimusten laskuperustekorkoa ja täydentämällä vastuuvelkaa alentamalla vastuuvelan diskonttokorkoa. Tämän lisäksi olemassa olevia sopimuksia on muokattu siten, että jälleensijoitusriski on paremmin hallittavissa ja vastuuvelkaa on täydennetty korkotäydennyksillä. Korkotäydennyksistä kerrotaan tarkemmin Vakuutusriskit-osiossa.

Valtaosa yhtiön korkosijoituksista on tehty yritysten liikkeeseen laskemiin velkainstrumentteihin, jolloin myös luottoriskimarginaalien levenemisestä seuraava arvomuutosriski on merkittävä.

Taulukossa 3–3 on esitetty paitsi korkosijoitusten jakauma eri instrumenttityyppien osalta myös näiden keskimääräinen maturiteetti. Maturiteetti kuvaa duraatiota paremmin yhtiön altistumista spread-riskille, varsinkin vaihtuvakorkoisten

Taulukko 3–3 Korkosijoitukset instrumenttityypeittäin 31.12.2021 ja 31.12.2020

Alkuperäisen kannan korkosijoitukset	31.12.2021		31.12.2020	
	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	19,7 %	0,0	16,0 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Katetut joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Investment grade -joukkovelkakirjalainat	29,0 %	2,9	32,5 %	3,6
High yield -joukkovelkakirjalaina	40,6 %	3,2	41,0 %	3,2
Omaisuuksivakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 2	4,5 %	2,9	4,1 %	3,9
Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 1	6,2 %	4,1	6,3 %	4,7
Korkojohdannaiset	0,0 %	-	0,0 %	-
Yhteensä	100,0 %	2,5	100,0 %	2,9

Eriytetyn kannan korkosijoitukset	31.12.2021		31.12.2020	
	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti	Osuus korkosalkusta	Keskimääräinen maturiteetti
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	12,4 %	0	10,0 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Katetut joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	1,4 %	4,0
Investment grade -joukkovelkakirjalainat	45,7 %	3,3	51,7 %	3,7
High yield -joukkovelkakirjalaina	30,6 %	3,8	25,6 %	3,6
Omaisuuksivakuudelliset joukkovelkakirjalainat	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0
Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 2	5,0 %	3,1	4,2 %	4,0
Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 1	6,3 %	4,3	7,1 %	6,8
Korkojohdannaiset	0,0 %	-	0,0 %	-
Yhteensä	100,0 %	3,1	100,0 %	3,6

Taulukko 3–6 Kymmenen suurinta suorien listattujen osakesijoitusten keskittymää, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2021 ja 31.12.2020

10 suurinta listattua osakesijoitusta	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista listatuista osakesijoituksista
Vaisala	78,1	9,9 %
UPM-Kymmene	43,9	5,5 %
Lassila & Tikanoja	40,0	5,0 %
Terveystalo	37,0	4,7 %
F-Secure	33,7	4,3 %
Caverion	33,2	4,2 %
Musti Group	32,5	4,1 %
Uponor	30,9	3,9 %
Metso Outotec	29,0	3,7 %
Nanoform Finland	26,9	3,4 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	385,1	48,6 %
Muut suorat listatut osakesijoitukset	407,3	51,4 %
Suorat listatut osakesijoitukset yhteensä	792,4	100,0 %

10 suurinta listattua osakesijoitusta	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista listatuista osakesijoituksista
Vaisala	59,1	6,6 %
Lassila & Tikanoja	44,8	5,0 %
Tikkurila	44,1	5,0 %
UPM-Kymmene	40,0	4,5 %
Nanoform Finland	33,3	3,7 %
Musti Group	31,4	3,5 %
Terveystalo	31,3	3,5 %
Uponor	30,6	3,4 %
Caverion	30,2	3,4 %
F-Secure	26,0	2,9 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	370,9	41,6 %
Muut suorat listatut osakesijoitukset	520,5	58,4 %
Suorat listatut osakesijoitukset yhteensä	891,4	100,0 %

Taulukko 3–7 Kymmenen suurinta high yield- sekä luottoluokittlematonta korkosijoituskeskittymää, koko sijoitusomaisuus, 31.12.2021 ja 31.12.2020

10 suurinta suoraa sijoitusta high yield- ja luottoluokittlemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Trevian Finland Properties I	NR	46,1	1,5 %
TDC	B	43,2	1,4 %
Pohjolan Voima	NR	37,4	1,2 %
Sponda	NR	35,0	1,1 %
Teollisuuden Voima	BB	28,4	0,9 %
EQ FIN Real Estate	NR	26,0	0,8 %
Granite DEBTCO 9 LTD	NR	25,8	0,8 %
Huhtamäki	NR	23,0	0,7 %
EG Group	B-	18,9	0,6 %
Intrum	BB	18,3	0,6 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		302,2	9,8 %
Muut suorat korkosijoitukset		2 789,1	90 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		3 091,2	100 %

10 suurinta suoraa sijoitusta high yield- ja luottoluokittlemattomiin korkoinstrumentteihin	Luokitus	Markkina-arvo yhteensä, Milj. €	% kaikista suorista korkosijoituksista
Evergood 4 ApS	B+	52,7	1,6 %
TDC	B	51,3	1,5 %
Trevian Finland Properties I	NR	46,9	1,4 %
Sponda	NR	44,6	1,3 %
Pohjolan Voima	NR	36,7	1,1 %
Teollisuuden Voima	BB	27,2	0,8 %
Special Investment Fund eQ Finnish Real Estate	NR	25,3	0,8 %
Huhtamäki	NR	23,0	0,7 %
YIT	NR	20,5	0,6 %
European Directories BondCo	NR	20,5	0,6 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		348,6	10,5 %
Muut suorat korkosijoitukset		2 974,6	90 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		3 323,2	100 %

Ulkopuoliset omaisuudenhoitajat hoitavat pääomarahastosijoituksia sekä vaihtoehtoisia sijoituksia. Pääomarahastosalkku on hajautettu rahastojen tyylin ja maantieteellisen alueen mukaan. Vaihtoehtoiset sijoitukset sisältävät sekä suoria sijoituksia yksittäisiin rahastoihin että sijoituksia rahastojen rahastoihin, mikä mahdollistaa riittävän hajautuksen rahastojen ja sijoitustapojen välillä.

MAMin kiinteistöyksikkö vastaa yhtiön kiinteistösisjoitustoiminnasta. Kiinteistöalkkuun kuuluu suoria ja epäsuoria sijoituksia, kuten kiinteistörahastoja ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, päätetyn allokation mukaisesti. Kiinteistösisjoitustoiminnan riskejä rajoitetaan hajauttamalla sijoitukset sekä alueellisesti että kiinteistötyypeittäin.

3.5 Sijoitustoiminnan riskikeskittymät

Sijoituspolitiikassa on määriteltä rajat sijoituksille yksittäisiin yhtiöihin. Rajoja asetettaessa otetaan huomioon ensisijaisesti oma arvio sijoituskohteen luottoriskillisyydestä ja vastaava sitoutuvan pääoman määrä. Myös sijoituskohteesta saatavilla oleva julkinen informaatio, kuten luottoluokitukset, vaikuttavat sijoituslimiitin enimmäismäärään. Riskikeskittymiä seurataan säännöllisesti. Taulukossa 3–5 on kuvattuna markkina- ja luottoriskien keskittymät koko sijoitusomaisuudessa yksittäisten vastapuolten osalta omaisuuslajeittain.

Taulukossa 3–6 näytetään vielä erikseen kymmenen suurinta sijoitusta listattuihin osakkeisiin ja näiden osuus kaikista suorista listatuista osakesijoituksista. Suorien kotimaisten osakesijoitusten lisäksi yhtiö sijoittaa ulkomaisiin osakkeisiin sijoitusrahastojen ja ETF-rahastojen kautta sekä myös suorina osakesijoituksina. Taulukossa 3–7 puolestaan on eritelty keskitymät high yield- ja luottoluokittelemattomiin joukkovelkakirjalainoihin.

4. Luottoriskit

Luottoriskit liittyvät mahdollisiin tappioihin tai taloudellisen aseman heikentymiseen, jotka johtuvat arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden, johdannaissopimusten vastapuolten tai muiden velallisten luottokelpoisuudessa tapahtuvista muutoksista. Luottoriskiä aiheutuu sekä sijoituksista että vakuutus- ja jälleenvakuutusso- pimuksista.

Luottoriskit voivat realisoitua markkina-arvon alentumisena luottomarginaalien muuttuessa epäedullisesti (spread-riski) tai luottotappioina mikäli velkainstrumentin liikkeeseenlaskija tai johdannaissopimusten tai jälleenvakuutusso- pimusten vastapuoli ei pysty täyttämään taloudellisia velvoitteitaan (luottotappioriski). Nykyisellä sijoitusomaisuudella luottoriskien rooli on merkittävä niin riskiaseman kuin riskienhallinnan käytäntöjenkin osalta.

Sijoitusomaisuuteen liittyvien luottoriskien lisäksi luottoriskiä aiheutuu jälleenvakuutusso- pimuksista. Nämä luottoriskit syntyvät osittain jälleenvakuuttajilta olevista saamisista ja osittain jälleenvakuutetusta vastuuelan osasta. Yhtiön osalta jälleenvakuuttajiin liittyvät luottoriskit ovat sijoituksiin liittyvän luottoriskin rinnalla vähäisiä.

Sijoitusomaisuuden merkittävin toimiala- keskittymä ovat sijoitukset rahoitustoimialan korkoinstrumentteihin.

4.1 Luottoriskien hallinta

Suorien velkasijoitusten valinta perustuu ensisijaisesti yksittäisten joukkovelkakirjojen valitsemiseen ja toissijaisesti ylhäältä alas johdettuun allokatioon. Tämä sijoitustyylillä saattaa johtaa tilanteisiin, joissa sijoitussalkku ei ole täysin rahoitusteorian mukaisesti hajautettu, mutta sisältää perusteellisesti riski–tuotto-suhteeseen

keskittyen analysoituja sijoituksia. Seuraavia seikkoja pidetään kriittisinä menestystekijöinä velkasijoitusten valinnassa:

- Mahdolliset sijoitukset tulee ymmärtää täysin. Liikkeeseenlaskijan tai vastapuolen luottokelpoisuus arvioidaan yhdessä instrumentteihin liittyvien vakuuksien ja muiden rakenteellisten yksityiskohtien kanssa. Vaikka ulkopuolisia luottoluokituslaitosten antamia luottoluokituksia käytetään sisäisen arvioinnin tukena, sisäisesti tehdyt arviot ovat aina tärkeimpiä päätöksentekoon vaikuttavia tekijöitä. Analyysien tekemisessä tarvittavaa osaamista ja resursseja on kehitetty sijoitusyksikössä jatkuvasti viime vuosien aikana.
- Kun yksittäisen instrumentin ominaisuudet ymmärretään ja instrumenttiin liittyvän tuottopotentialin ja riskien katsotaan olevan tasapainossa, sijoitustransaktio tulee olla toteutettavissa lyhyellä varoitusajalla instrumenttityypistä riippumatta. Tämä luo painetta luottolimiittirakenteisiin ja toimintatapoihin, joiden tulee olla samanaikaisesti
 - tarpeeksi joustavia nopean päätöksenteon mahdollistamiseksi instrumenttityypistä riippumatta,
 - hyvin rakennettuja, jotta voidaan varmistua siitä, että sijoitusvaihtoehtojen arviointi suoritetaan huolellisesti huomioon ottaen sijoitustyypille ominaiset piirteet ja riskit, ja
 - näiden tulee rajoittaa yksittäisiä yhtiöitä koskevien riskien enimmäismäärä siten, että se on tasapainossa riskinottohalukkuuden kanssa. Viime vuosien aikana luottolimiittirakenteet ja -toimintatavat ovat olleet erityisesti huomion kohteena yhtiöiden sijoituspolitiikkaa kehitettäessä.

Yksittäisiä yhtiöitä ja tuotteita koskevia luottoriskien kokonaismääriä seurataan säännöllisesti ei-toivottujen keskittymien tunnistamiseksi.

Luottoriskiasemat raportoidaan säännöllisesti tasehallintakomitealle ja hallitukselle esimerkiksi toimialoitain sekä omaisuuslajeittain ja korkosijoitusten osalta luottoluokitusluokittain. Myös yksittäisten liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolien luottoluokituksia seurataan jatkuvasti.

Johdannaissopimusten vastapuoliriskin hallitsemiseksi ja pienentämiseksi käytetään kahdenvälisiä ISDA- ja CSA-sopimuksia.

5. Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, ettei yhtiö pystyisi realisoimaan sijoituksiaan tai muita omaisuus- eriään pystyäkseen suoriutumaan maksuvelvoitteista niiden erääntyessä.

Suhteellisen pieni osa henkivakuutusvastoista on takaisinostettavissa, mikä tekee mahdolliseksi antaa luotettavia, lyhyen aikavälin korvaus- nusteita. Tämän lisäksi merkittävä osa varoista on likvidejä, joten likviditeettiriski ei ole nykyisellään merkittävä.

6. Vakuutusriskit

Henkivakuutustoiminnan vakuutusriskit sisältävät biometriset riskit sekä muut henkivakuutustoiminnan riskit, kuten takaisinostoriskin ja kustannusriskin. Vastuuelan diskonttokorkoon liittyvä riski on osa yhtiön markkinariskejä, mutta se liittyy myös keskeisesti vakuutustuotteisiin ja käsitellään siitä syystä tässä yhteydessä. Tässä osiossa käsitellään näiden henkivakuutustoiminnan riskien kehitystä vuonna 2021. Lisäksi osiossa esitellään vakuutusriskejä koskevat keskeiset riskienhallintaperiaatteet.

Taulukko 4–1 Luottoriskipositio omaisuuslajeittain, toimialasektoreittain ja luottoluokittain, koko sijoitusomaisuus 31.12.2021

Milj. €	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokittelematon	Korkosijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vastapuoliriski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2020
Perusteellisuus	0,0	0,0	0,0	14,9	32,9	0,0	11,2	59,0	74,1	0,0	0,0	133,1	-76,8
Pääomahyödykkeet	0,0	0,0	4,2	2,1	54,5	0,0	24,8	85,6	126,1	0,0	0,0	211,7	-10,4
Kulutustavarat	0,0	3,2	17,5	79,2	112,2	0,0	26,8	238,9	155,2	0,0	0,0	394,2	-58,5
Energia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	49,0	9,8	0,3	0,0	59,1	0,4
Rahoitus	0,0	207,4	590,8	444,9	87,5	0,0	24,2	1 354,8	12,4	5,4	0,0	1 372,6	-120,6
Valtiot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Valtioiden takaamat jvk-lainat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Terveydenhuolto	0,0	0,0	1,6	23,4	144,7	0,0	19,9	189,5	119,6	0,0	0,0	309,1	30,3
Vakuutus	0,0	0,0	16,1	41,3	0,0	0,0	23,0	80,4	9,0	1,0	0,0	90,4	10,7
Media	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8	0,0	3,0	7,8	0,0	0,0	0,0	7,8	-6,9
Pakkaus	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	23,0	29,0	6,5	0,0	0,0	35,5	-7,9
Julkinen sektori, muut	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0	0,0	22,9	-0,7
Kiinteistöala	0,0	0,0	0,0	96,8	0,0	0,0	139,5	236,3	0,0	182,0	0,0	418,3	-37,6
Palvelut	0,0	0,0	0,0	66,8	185,4	0,0	67,3	319,4	75,0	3,0	0,0	397,4	-16,2
Teknologia ja elektroniikka	0,0	0,0	0,0	17,1	9,5	0,0	25,3	52,0	162,0	0,0	0,0	213,9	-34,3
Telekommunikaatio	0,0	0,0	8,2	45,7	69,5	0,0	0,0	123,5	0,5	0,0	0,0	123,9	-15,0
Liikenne	0,0	0,0	2,1	10,6	0,0	0,0	6,0	18,7	18,5	0,0	0,0	37,2	-9,4
Yhdyskuntapalvelut	0,0	1,4	0,0	62,6	110,0	0,0	0,0	174,1	23,8	0,0	0,0	197,9	5,7
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	18,9	0,0	31,4	50,4	0,0	15,8	0,0	66,2	22,4
Arvopaperistetut joukkovelkakirjat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vakuudelliset joukkovelkakirjat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-11,9
Sijoitusrahastot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	139,3	139,3	440,7	562,3	0,0	1 142,4	35,6
Vastapuoliyhteisö	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	212,0	663,3	905,4	836,0	0,0	613,8	3 230,6	1 233,1	769,8	0,0	5 233,5	-300,9
Muutos tilanteesta 31.12.2020	-12,9	-0,9	-26,5	-135,6	-37,8	0,0	-64,9	-278,6	-102,3	81,0	-1,0	-300,9	

6.1 Biometriset riskit

Henkivakuutustoiminnan biometriset riskit syntyvät pääasiassa siitä, että vakuutetuille tulisi korvattavaksi enemmän kuolemantapaus-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä tultaisiin maksamaan vakuutetuille pidempään (pitkäikäisyysriski) kuin yhtiö ennakoivakuutusten hinnoitteluhetkellä. Tapauksia, joissa yksittäinen voimakkaasti vaikuttava tapahtuma tai tapahtumasarja aiheuttaa merkittävän eron toteutuneiden korvausten ja odotettujen maksujen välillä, kutsutaan katastrofiriskiksi.

Sopimusten pitkäkestoisuus ja se, että yhtiön oikeus muuttaa vakuutusehtoja ja -maksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eivätkä ne ole muutettavissa, vastuuvulkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Taulukossa 6-1 esitetään yhtiön ensivakuutuksen riskiliikkeen tulos ilman Baltian liiketoiminnan tulosta. Toteutuneen korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 68 prosenttia vuonna 2021 (73). Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 12,1 miljoonasta eurosta 24,2 miljoonaan euroon. Baltian liiketoiminnan riskiliikkeen tulos oli 1,6 miljoonaa euroa (1,5).

Pitkäikäisyysriski on yhtiön biometrisistä riskeistä merkittävin. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Laskuperustekorolliset ryhmäeläkkeet ovat olleet uusilta jäseniltä pääosin suljettuja useiden vuosien ajan, ja tämän vuoksi jäsenten keski-ikä on suhteellisen korkea, lähes 70

vuotta. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaaisia ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä.

Pitkäikäisyysriskin osalta vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti. Eriytetyn ryhmäeläkekannan osalta vastuuvulvan laskennassa käytettyä elinajan odotetta tarkistettiin vuonna 2014 ja muun ryhmäeläkekannan osalta vuosina 2002 ja 2007. Yhteensä muutokset kasvattivat vuoden 2021 vastuuvulkaa 71,0 miljoonalla eurolla (78,3), sisältäen eriytetyn ryhmäeläkekannan 58,2 miljoonan euron (64,8) kuolevuustäydennyksen. Näiden muutosten jälkeen ryhmäeläkkeen kumulatiivinen kuolleisuus on ollut ylijäämäinen. Vuoden 2021 pitkäikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkevakuutuksien osalta 11,3 miljoonaa euroa (11,6) voitollinen, kun huomioidaan täydennysvastuiden 7,3 miljoonan euron (7,8) purku.

Henkivakuutuksen kuolevuusliike on voitollista. Merkittävimpana kuolevuusliikkeen heikkenemiseen vaikuttavana riskinä nähdään mahdollinen pandemia, tosin vallitseva COVID-19-pandemia ei ole juurikaan heikentävästi vaikuttanut yhtiön kuolevuusliikkeen kehitykseen. Tässä taustalla on pitkälti se, että taudin vaikutukset kohdistuvat enemmän iäkkäisiin henkilöihin ja näillä ei yleensä enää riskihenkivakuutuksia ole.

Muiden biometristen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikka eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutuskorvausten määrässä tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Taulukko 6-1 Omalla vastuulla olevan riskiliikkeen korvaussuhteita 2021 ja 2020

Milj. €	2021			2020		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaus-suhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaus-suhde
Henkivakuutus	47,3	17,3	37 %	47,4	24,2	44 %
Kuolevuus	28,2	12,1	43 %	28,5	14,3	36 %
Sairastavuus ja työkyvyttömyys	19,1	5,3	28 %	19,0	9,9	52 %
Eläkevakuutus	83,5	72,1	86 %	87,8	74,7	95 %
Yksilöllinen eläke	14,0	14,6	104 %	14,4	13,7	95 %
Ryhmäeläke	69,4	57,4	83 %	73,4	61,0	83 %
Kuolevuus (pitkäikäisyys)	67,9	56,6	83 %	71,5	59,9	84 %
Työkyvyttömyys	1,6	0,9	54 %	1,9	1,1	59 %
Yhteensä	130,8	89,4	68 %	135,2	99,0	73 %

Yhtiön vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut, eikä sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskittymien merkitystä entisestään.

6.2 Vastuuvulvan diskonttaus korkoon liittyvä riski

Vastuuvulvan diskonttaus korkoon liittyvä riski on merkittävin vastuuvulvan riittävyyteen vaikuttava riski. Sopimukseen sisältyvä laskuperustekorko on päätetty koko sopimusajalle. Tämän johdosta markkinakorkojen ja odotettujen sijoitustuottojen laskiessa saatetaan joutua tilanteeseen, jossa vastuuvulkaa on täydennettävä.

Suurimmassa osassa alkuperäisistä laskuperustekorollisista sopimuksista taattu korko on 3,5 prosenttia. Suomessa ennen vuotta 1999 myydyissä yksilöllisissä vakuutuksissa laskuperustekorko on 4,5 prosenttia, joka on myös määräysten mukainen korkein sallittu diskonttaus korko. Näiden vakuutusten vastuuvulvan diskonttaus-

korko on alennettu 3,5 prosenttiin. Tästä johtuen vastuuvulkaa on täydennetty 32,4 miljoonalla eurolla vuonna 2021 (35,0). Lisäksi 241,6 miljoonaa euroa on varattu vuosille 2022–2025 vastuuvulvan laskuperustekorkovaatimuksen alentamiseksi 0,25 prosenttiin ja vuoden 2026 osalta 0,75 prosenttiin. Kokonaisuutena yhtiö on täydentänyt alkuperäisen laskuperustekorkoisen vakuutuskannan vastuuvulkaa 274,0 miljoonan euron (218,1) suuruisella korkotäydennyksellä.

Eriytetyn ryhmäeläkekannan vakuutus-sopimusten laskuperustekorko on pääosin 3,5 prosenttia. Riskienhallinnan näkökulmasta tärkeämpää on se, että vastuuvulvan diskonttaus korko on 0,0 prosenttia. Eriytetyn kannan 3,5 prosentilla diskontattu perusvastuu on 485,1 miljoonaa euroa (565,1) ja diskonttauskoron 0,0 prosenttiin alentavan korkotäydennyksen määrä on 183,5 miljoonaa euroa (232,3). Tulevien lisäetujen täydennyksellä on merkittävä rooli eriytetyn kannan riskienhallinnassa. Tämä täydennys on yhteensä 82,4 miljoonaa euroa (77,7), joka voidaan

Taulukko 6–2 Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Milj. €	Velka 2020	Maksut	Korvaukset	Kuormitustulo	Takuutuotot	Asiakashyvitykset	Muut	Velka 2021	Osuus %
Mandatum Life									
Sijoitussidonnainen pl. Baltia	8 599,8	1 255,8	-712,8	-94,1	0,0	0,0	1 476,7	10 525,5	75 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 575,5	54,0	-22,8	-21,1	0,0	0,0	191,9	1 777,5	13 %
Henkivakuutus	2 285,2	110,7	-134,7	-20,2	0,0	0,0	254,3	2 495,3	18 %
Kapitalisaatiosopimukset	3 518,3	999,4	-515,7	-29,2	0,0	0,0	748,2	4 721,0	34 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 220,7	91,7	-39,6	-23,5	0,0	0,0	282,4	1 531,7	11 %
Laskuperustekorollinen ja muut pl. Baltia	3 509,5	95,2	-370,7	-30,4	90,0	12,2	-69,4	3 236,4	23 %
Eriytetty ryhmäeläkekanta	875,1	2,2	-48,3	-0,8	18,5	12,2	-107,9	751,0	5 %
Laskuperustekorko 3,5 %	565,1	2,2	-48,3	-0,8	18,5	12,2	-63,8	485,1	3 %
Korkotäydennys (3,5 % → 0,0 %)	232,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-48,8	183,5	1 %
Tulevien lisätujen vastuu	77,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	82,4	1 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 525,4	23,4	-171,1	-3,3	45,0	0,0	-22,4	1 396,9	10 %
Laskuperustekorko 3,5 %	1 233,5	0,0	-135,1	-1,6	41,3	0,0	-9,5	1 128,6	8 %
Laskuperustekorko 2,5 %, 1,5 % tai 0,0 %	291,9	23,4	-36,0	-1,7	3,7	0,0	-12,9	268,3	2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	609,4	4,6	-123,5	-3,2	21,7	0,0	41,1	550,1	4 %
Laskuperustekorko 4,5 %	430,3	2,7	-64,7	-2,3	17,3	0,0	-6,2	377,1	3 %
Laskuperustekorko 3,5 %	116,2	1,5	-14,0	-0,6	3,6	0,0	5,6	112,3	1 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	62,9	0,4	-44,8	-0,3	0,7	0,0	41,8	60,7	0 %
Yksilöllinen henkivakuutus	133,3	30,4	-17,7	-9,4	4,6	0,0	-11,4	129,9	1 %
Laskuperustekorko 4,5 %	47,7	3,8	-2,2	-1,1	2,1	0,0	-1,2	49,1	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	66,3	8,5	-7,9	-2,8	2,2	0,0	-3,2	63,2	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	19,4	18,1	-7,7	-5,5	0,2	0,0	-7,0	17,6	0 %
Kapitalisaatiosopimukset	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	27,8	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	27,8	0 %
Tulevien lisätujen vastuu	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0 %
Korkotäydennys	218,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	55,9	274,0	2 %
Kuolevuustäydennys	78,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-7,3	71,0	1 %
Tuleva jälleenvakuutus	1,5	0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2	1,1	0 %
Muu velka	42,5	34,5	-9,8	-13,8	0,1	0,0	-19,0	34,6	0 %
Mandatum Life pl. Baltia	12 109,3	1 351,0	-1 083,4	-124,6	89,9	12,2	1 407,4	13 761,9	99 %
Baltia	177,0	24,8	-15,6	-5,1	0,4	0,0	15,0	196,4	1 %
Sijoitussidonnainen	165,4	22,6	-13,3	-4,4	0,0	0,0	15,7	186,1	1 %
Muut	11,6	2,2	-2,3	-0,8	0,4	0,0	-0,7	10,3	0 %
Mandatum Life -konserni yhteensä	12 286,3	1 375,8	-1 099,0	-129,6	90,3	12,2	1 422,2	13 958,3	100 %

käyttää kattamaan mahdollisia sijoitustappioita tai rahoittamaan mahdollisia muutoksia eriytetyn vastuuvelan diskonttauskorossa.

Kuhunkin vakuutuslajiin ja laskuperustekoroon liittyvät vastuuvelat on esitetty taulukossa 6–2. Taulukossa näkyy myös kunkin luokan vastuuvelan muutos vuonna 2021.

6.3 Muut vakuutusriskit

Muista riskeistä merkittävimpiä ovat vakuutusentottajien käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät. Asiakkailla on oikeus lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen tai mahdollisuus lopettaa vakuutus sopimus ennenaikaisesti (takaisinostoriski). Keskeytys- ja takaisinostomäärien pitäminen alhaisella tasolla on keskeinen menestystekijä erityisesti sijoitussidonnaisen liiketoiminnan kustannusliikkeen kannalta. Tasehallinnan riskien kannalta takaisinostoriski on vähemmän merkittävä, koska noin 85 prosenttia laskuperustekorollisesta vastuuvelasta muodostuu eläke- vakuutuksista, joissa takaisinosto on mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. Tasehallinnan kannalta todellista takaisinostoriskiä on näin ollen vain laskuperustekorollisissa sijoitusvakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa, joiden vastuuvelan yhteismäärä on kuitenkin noin 5 prosenttia koko laskuperustekorollisesta vastuuvelasta. Vastuuvelan täydennyksiä ei myöskään makseta takaisinoston yhteydessä, mikä osaltaan pienentää laskuperustekorokoiseen kantaan liittyvää takaisinostoriskiä.

Yhtiö on altistunut lisäksi kustannusriskeille, jotka ovat riskejä siitä, että tulevat liikekulut ylittäisivät vakuutusten hinnoittelussa oletetun tason. Kustannusriskiä lisää se, että vakuutusten ehtoja ja vakuutusmaksuja ei useimmiten voida muuttaa vakuutuksen elinkaaren aikana. Keskeisenä

haasteena on vakuutusten hoitamiseen liittyvien prosessien kustannusten sekä moninaiseen IT-arkkitehtuuriin liittyvien kustannusten pitäminen alhaisella tasolla yli vakuutusten sopimusajan. Vuonna 2021 Mandatum Lifen emoyhtiön kirjanpidon mukainen kustannusliikkeen tulos oli 28,1 miljoonaa euroa (22,7). Yhtiö ei jaksota vakuutusten hankintakuluja.

6.4 Vakuutusriskien hallinta ja valvonta

Henkivakuutuksien biometrisiä riskejä rajoitetaan huolellisella vastuuvallinnalla, riski- ja kustannusvastaavalla hinnoittelulla, asettamalla ylärajoja myönnettäville turville sekä jälleenvakuutuksella. Vakuutusriskien komitea monitoroi yhtiön vakuutusriskien hallinnan kattavuutta ja asianmukaisuutta.

Vakuutusriskeihin liittyvä vastuuvallinta on osa yhtiön päivittäistä toimintaa. Yhtiön vastuuvallintapolitiikassa on määritetty periaatteet riskin valinnalle ja limiitit vakuutettaville summille. Hallitus hyväksyy vastuuvallintapolitiikan, vakuutus sopimusten hinnoittelun ja vastuuvallinnan laskennan keskeisimmät periaatteet.

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan erityisesti yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Hallitus päättää vuosittain suurimmista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Yhtiössä tämä määrä on 1,5 miljoonaa euroa vakuutettua kohden. Mahdollisten katastrofien vaikutusten pienentämiseksi yhtiöllä on käytössä katastrofisuojia.

Riskiliikkeen tulosta seurataan tiiviisti ja maksutason riittävyyttä arvioidaan vähintään vuosittain perusteellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyyttä keräämällä tietoa toteutuneesta korvausmenosta kultakin tuote- ja riskialueelta. Toteutunutta

korvausmenoa verrataan vakuutusmaksuja asetettaessa oletettuihin ennusteisiin kunkin eri riskiturvan osalta. Kustannusriskiä hallinnoidaan seuraamalla liikekuluja, kehittämällä yhtiön toiminnan tehokkuutta ja käyttämällä sellaista liikekulukuormitusrakennetta, josta saadaan tuloja läpi vakuutuksen elinkaaren.

Vastuuvalkaa analysoidaan ja mahdollisia täydennystarpeita arvioidaan säännöllisesti. Vastuuvalkaan liittyviä keskeisimpiä oletuksia tarkistetaan vuosittain. Vastuiden riittävyyttä testataan neljännesvuosittain. Näihin vastuuvallinnan ja riskiliikkeen analyysiin perustuen asetetaan hinnat uusille vakuutus sopimuksille sekä päivitetään vastuuvallintapolitiikka ja vastuuvallinnan laskennassa käytetyt oletukset.

Tuloslaskelman liitetiedot

1. KONSERNIA KOSKEVAT TIEDOT

Yhtiö kuuluu Sampo Oyj -konsernin alakonserniin Mandatum Holding. Mandatum Holding alakonsernin emoyhtiö on Mandatum Holding Oy, kotipaikka Helsinki. Mandatum Holding konsernitilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Mandatumin pääkonttorista, Bulevardi 56, 00120 Helsinki. Sampo Oyj -konsernitilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa Sampo Oyj:n konsernin lakiasiat, Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki.

2. VAKUUTUSMAKSUTULO

	2021	2020
Ensivakuutus		
Kotimaasta	1 350 902 671,91	1 036 876 945,53
ETA-valtioista	24 802 189,98	21 833 033,76
Muista valtioista	-	-
Jälleenvakuutus	107 608,27	253 929,37
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	1 375 812 470,16	1 058 963 908,66

3. ENSIVAKUUTUKSEN VAKUUTUSMAKSUTULO

	2021	2020
Henkivakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	133 325 340,42	111 912 835,93
Muu yksilöllinen henkivakuutus	46 197 802,00	45 218 580,50
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	999 397 210,18	710 953 315,59
Muu kapitalisaatiosopimus	2 275,00	4 250,00
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	8 191 018,88	9 665 286,74
Muu ryhmähenkivakuutus	12 709 594,54	13 584 160,73
Yhteensä	1 199 823 241,02	891 338 429,49
Eläkevakuutus		
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	53 967 271,64	53 924 019,62
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	4 591 191,65	5 564 296,15
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	91 746 135,46	83 518 123,05
Muu ryhmäeläkevakuutus	25 577 022,12	24 365 110,98
Yhteensä	175 881 620,87	167 371 549,80
Ensivakuutuksen maksutulo yhteensä	1 375 704 861,89	1 058 709 979,29
Jatkuvat vakuutusmaksut	240 062 985,09	232 283 749,22
Kertamaksut	1 135 641 876,80	826 426 230,07
Ensivakuutuksen maksutulo yhteensä	1 375 704 861,89	1 058 709 979,29
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	97 268 904,19	98 401 685,10
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	1 278 435 957,70	960 308 294,19
Ensivakuutuksen maksutulo yhteensä	1 375 704 861,89	1 058 709 979,29

10. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖ

	2021	2020
Palkat ja palkkiot	17 979 932,49	15 845 687,85
Eläkekulut	2 170 183,90	2 066 269,16
Muut henkilösivukulut	1 632 878,84	1 424 040,35
Yhteensä	21 782 995,23	19 335 997,36

11. JOHDON PALKAT JA PALKKIOT, ELÄKESITOUKSET, RAHALAINAT JA NIIDEN EHDOT SEKÄ VAKUUDET JA VASTUUSITOUKSET

	2021	2020
Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, hallituksen jäsenet ja varajäsenet		
Palkat ja palkkiot	1 144 366,50	547 697,43
Yhteensä	1 144 366,50	547 697,43

Toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta. Lähipiirilainoja ei ole.

12. HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ TILIKAUDEN AIKANA

	2021	2020
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	176	179

13. OLENNAISET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET JA AIKAISEMPIA TILIKAUSIA KOSKEVIEN VIRHEIDEN KORJAUKSET SEKÄ VASTUUVELKAA KOSKEVAN ARVION MUUTOKSET

	2021	2020
Vastuuvelan laatimisperiaatemuutosten vaikutus vastuuvelassa:		
Laskuperustekorona täydennysvastuun muutos:	7 121 149,79	-42 428 212,13
Annetut asiakashyvitykset 1.1. v + 1	1 384 186,81	3 441 131,91
Suomi-yhtiöstä 30.12.2014 siirtyneen kannan varaus ylimääräistä eläkettä varten	1 570 422,00	1 722 085,43
Vastaisten lisäetujen vastuun muutos	4 589 778,27	-437 322,25
Yhteensä	14 665 536,87	-37 702 317,04

Taseen liitetiedot

14. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2021

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 297 076,01	3 038 016,83	4 733 874,37	10 068 967,21
Lisäykset		1 275 708,72	65 484,31	1 341 193,03
Vähennykset	-52 786,57	-391 888,80	-895,47	-445 570,84
Hankintameno 31.12.	2 244 289,44	3 921 836,75	4 798 463,21	10 964 589,40
Kertyneet poistot 1.1.	-2 196 498,77	-2 811 048,33	-1 757 621,60	-6 765 168,70
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		391 888,80		391 888,80
Tilikauden poistot	-44 146,49	-53 864,49	-375 437,17	-473 448,15
Kertyneet poistot 31.12.	-2 240 645,26	-2 473 024,02	-2 133 058,77	-6 846 728,05
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 644,18	1 448 812,73	2 665 404,44	4 117 861,35

15. KIINTEISTÖSIJOITUSTEN MUUTOKSET 2021

	Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	89 293 301,04	70 855 000,00
Lisäykset	2 400 000,00	5 200 000,00
Vähennykset	-90 697,02	-6 947 500,00
Siirrot erien välillä	-1 031 108,15	
Hankintameno 31.12.	90 571 495,87	69 107 500,00
Kertyneet poistot 1.1.	-1 031 108,20	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 031 108,15	
Kertyneet poistot 31.12	-0,05	
Arvonalentumiset 1.1.	-14 313 151,23	
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset		
Tilikauden arvonalentumiset	-7 280 000,00	
Arvonalentumiset 31.12.	-21 593 151,23	
Kirjanpitoarvo 31.12.	68 978 344,59	69 107 500,00

16. OMASSA KÄYTÖSSÄ OLEVAT KIINTEISTÖT JA KIINTEISTÖOSAKKEET

	2021	2020
Jäljellä oleva hankintameno	3 155 827,14	3 155 827,14
Kirjanpitoarvo	3 155 827,14	3 155 827,14
Käypä arvo	3 260 000,00	3 260 000,00

17. SIOJITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO

	31.12.2021			31.12.2020		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösjoitukset						
Kiinteistöt	337 875,31	337 875,31	400 000,00	337 875,31	337 875,31	400 000,00
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	68 640 469,28	68 640 469,28	113 049 356,14	70 364 642,14	70 364 642,14	106 268 275,37
Muut kiinteistöosakkeet	0,00	0,00	0,00	3 246 524,16	3 246 524,16	3 410 000,00
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	69 107 500,00	69 107 500,00	69 107 500,00	70 855 000,00	70 855 000,00	70 855 000,00
Yhteensä	138 085 844,59	138 085 844,59	182 556 856,14	144 804 041,61	144 804 041,61	180 933 275,37
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	9 045 000,00	9 045 000,00	9 045 000,00	11 142 850,00	11 142 850,00	11 142 850,00
Joukkovelkakirjalainat	3 799 167,47	3 799 167,47	3 802 397,26	-0,01	-0,01	0,00
Yhteensä	12 844 167,47	12 844 167,47	12 847 397,26	11 142 849,99	11 142 849,99	11 142 850,00
Sijoitukset osakkuusyhteisöissä						
Osakkeet ja osuudet	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25
Yhteensä	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25	2 595 180,25
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 216 031 707,95	1 216 031 707,95	1 951 556 868,07	1 454 012 487,94	1 454 012 487,94	2 022 473 535,94
Joukkovelkakirjalainat	2 318 534 879,70	2 318 534 879,70	2 408 044 842,05	2 635 211 261,83	2 635 211 261,83	2 728 560 312,34
Muut rahoitusmarkkinavälineet	0,02	0,02	0,00	0,02	0,02	0,00
Kiinnelainasaamiset	0,02	0,02	0,00	0,02	0,02	0,00
Muut lainasaamiset	85 457 708,74	85 457 708,74	72 501 303,53	58 505 297,61	58 505 297,61	58 547 852,47
Yhteensä	3 620 024 296,43	3 620 024 296,43	4 432 103 013,65	4 147 729 047,42	4 147 729 047,42	4 809 581 700,75
Jälleenvakuutustalletesaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	3 773 549 488,74	3 773 549 488,74	4 630 102 447,30	4 306 271 119,27	4 306 271 119,27	5 004 253 006,37
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	16 393 793,76			15 925 755,56		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			856 552 958,56			697 981 887,10

18. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET LP 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus (%)
OSAKKEET					
Adidas Ag	Saksa	23 691	5 998 561,20	4 681 718,27	0,01 %
Allianz Se-Reg	Saksa	43 562	9 045 649,30	8 334 915,25	0,01 %
Befesa Sa	Luxemburg	137 723	9 282 530,20	4 969 175,41	0,40 %
Caverion Corp	Suomi	5 190 864	33 169 620,96	32 216 795,45	3,74 %
Cerved Informati	Italia	1 564 998	16 088 179,44	11 601 539,67	0,80 %
Ctv Properties Ab	Ruotsi	3 923	2 918 712,00	392 300,00	7,88 %
Daimler Ag	Saksa	117 465	7 939 459,35	7 311 953,41	0,01 %
Daimler Truck Ho	Saksa	58 733	1 896 472,43	1 398 449,57	0,01 %
Danone	Ranska	197 144	10 762 090,96	10 762 090,96	0,03 %
Dobank Spa	Italia	345 432	2 898 174,48	2 898 174,48	0,43 %
Elecster Oyj	Suomi	117 000	973 440,00	445 891,03	6,43 %
Expro Intl Group Holdings	Yhdysvallat	771 908	9 780 045,74	9 197 332,96	0,71 %
Fortum Oyj	Suomi	880 000	23 751 200,00	15 424 858,42	0,10 %
F-Secure Oyj	Suomi	6 791 936	33 721 962,24	16 722 152,46	4,28 %
Gea Group Ag	Saksa	386 073	18 566 250,57	9 134 938,00	0,21 %
Glaxosmithkline	Yhdistynyt kuningaskunta	650 141	12 430 577,08	11 401 768,80	0,01 %
Huhtamäki Oyj	Suomi	167 997	6 533 403,33	4 260 232,53	0,16 %
Infineon Tech	Saksa	221 626	9 033 475,76	3 704 405,53	0,02 %
Jde Peet'S Nv	Alankomaat	153 894	4 170 527,40	4 170 527,40	0,03 %
Kaleva	Suomi	5 000	1 033 306,26	1 049 839,16	10,00 %
Kuehne Nagel-R	Sveitsi	53 454	15 232 656,66	6 585 818,33	0,04 %
Lamor Corp Oyj	Suomi	1 640 918	7 564 631,98	7 564 631,98	5,97 %
Lassila Tikanoja	Suomi	2 973 238	39 960 318,72	20 959 217,33	7,66 %
Lemonsoft Oyj	Suomi	436 247	7 852 446,00	5 156 439,54	2,39 %
Lifeline Spac-A	Suomi	490 000	6 370 000,00	4 900 000,00	3,92 %
Mitigram Ab	Ruotsi	38 212	2 926 804,42	2 804 635,34	9,88 %
Modulight Oy	Suomi	755 052	8 569 840,20	4 900 287,48	1,77 %
Moncler Spa	Italia	126 240	8 081 884,80	4 817 976,27	0,05 %
Musti Group Oy	Suomi	1 050 095	32 510 941,20	13 754 440,83	3,13 %
Nanoform Finland Oy	Suomi	4 095 122	26 945 902,76	6 102 297,49	5,65 %
Neles Oyj	Suomi	400 000	5 476 000,00	3 256 931,16	0,27 %
Nokian Renkaat	Suomi	723 710	24 099 543,00	24 099 543,00	0,52 %
Optomed Oyj	Suomi	410 922	4 027 035,60	1 849 149,00	2,93 %
Oriola-Kd Oyj B	Suomi	1 350 295	2 707 341,48	2 707 341,48	1,06 %
Outotec Oyj	Suomi	3 098 539	28 965 142,57	14 405 763,28	0,37 %

18. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET LP 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus (%)
Partners Group J	Sveitsi	4 110	6 015 216,34	3 255 545,38	0,02 %
Reckitt Benckise	Yhdistynyt kuningaskunta	178 257	13 453 918,86	12 832 253,10	0,03 %
Recordati Spa	Italia	189 337	10 697 540,50	6 394 659,48	0,09 %
Rio Tinto Plc	Yhdistynyt kuningaskunta	268 415	15 626 769,41	11 929 060,37	0,02 %
Roche Hldg-Genus	Sveitsi	43 957	16 130 189,43	10 603 442,14	0,01 %
Siemens Healthin	Saksa	205 476	13 524 430,32	7 795 757,90	0,02 %
Sitowise Group P	Suomi	836 000	6 729 800,00	6 729 800,00	2,36 %
Software Ag	Saksa	288 650	10 125 842,00	9 904 602,12	0,39 %
Spinnova Oyj	Suomi	523 000	7 023 890,00	3 980 030,00	1,02 %
Tallinna Sadam A	Viro	1 750 000	3 251 500,00	2 975 000,00	0,67 %
Teleste Oyj	Suomi	1 679 200	8 799 008,00	5 856 679,64	8,84 %
Terveystalo Oy	Suomi	3 122 091	36 965 557,44	29 959 578,74	2,44 %
Tieto Oyj	Suomi	290 000	7 969 200,00	7 600 595,85	0,24 %
Unilever Plc Eur	Yhdistynyt kuningaskunta	268 171	12 618 786,41	11 067 123,52	0,00 %
UPM-Kymmene Oyj	Suomi	1 311 506	43 882 990,76	30 922 173,20	0,25 %
Uponor Oyj	Suomi	1 475 705	30 901 262,70	17 122 808,50	2,02 %
Vaisala Oyj-A Sh	Suomi	1 190 100	63 432 330,00	6 911 620,23	4,01 %
Vaisala Oyj-K Sh	Suomi	274 800	14 646 840,00	2 201 801,99	4,08 %
Valmet Corp	Suomi	214 464	8 089 582,08	3 821 510,31	0,14 %
Verkkokauppa.Com	Suomi	2 080 828	14 836 303,64	7 588 872,69	4,62 %
Zalando Se	Saksa	90 354	6 427 783,56	3 561 147,82	0,04 %
MUUT OSAKKEET			7 719 280,14	1 311 061,46	
Osakkeet yhteensä			800 152 149,68	488 268 655,71	

18. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUUDET LP 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
RAHASTO-OSUUDET				
Allianz Rcm Eurp Eq Grow-W	Luxemburg	7 905	37 732 535,64	10 568 160,58
Dcf Fund Ii-Baltic States-C	Suomi	2 984	8 025 744,45	3 888 511,87
Forest Fund	Guernsey	1 424 072	4 350 423,03	4 350 423,03
Investec Gsf-Asia Pacific-I	Yhdistynyt kuningaskunta	2 708 877	93 803 786,31	40 988 106,89
Lansdowne Clean Energy	Irlanti	52 671	11 067 909,69	5 344 072,28
Mfs Mer-European Value-Z1Eur	Luxemburg	102 407	39 269 135,85	9 001 011,85
New Russian Generation B	Caymansaaret	3 107 933	1 207 390,39	1 207 390,39
Unideutschland Xs	Saksa	68 797	15 358 930,25	5 088 631,34
Ishares Russell 2000	Yhdysvallat	274 604	53 934 010,06	37 191 057,39
Kjk Fund Iii Sca	Luxemburg	9 748	9 634 671,77	9 634 671,77
Lx MI Nhytotalfund Ucits G Eur	Luxemburg	155 291	17 379 049,03	15 000 000,00
Dragon Cap-Vietnam Eqty-B	Hongkong	8 739	17 128 482,43	9 000 000,00
Lx MI Eurosmceq Ucits Fs I Eur	Luxemburg	106 888	41 484 588,81	17 674 993,85
Pyn Elite	Suomi	47 759	26 324 330,50	13 960 000,00
Schroder Int E Asia-Iz	Luxemburg	1 238 924	81 683 751,28	73 854 565,15
Lx MI Manfutfund Ucits X Usd	Luxemburg	30 000	3 091 173,41	2 598 113,11
MUUT RAHASTO-OSUUDET			4 078 665,09	1 444 693,20
Rahasto-osuudet yhteensä			465 554 577,99	260 794 402,70

18. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET LP 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
PÄÄOMARAHASTOT				
Activa Capital Ii	Ranska	807 792	1 575 369,00	807 792,00
Albacore Partners I	Irlanti	21 706 151	33 270 537,30	21 706 151,35
Amanda Iii Eastern	Suomi	2 267 770	2 591 778,00	2 267 770,14
Amanda Iv West	Suomi	3 244 831	3 653 935,23	3 244 831,18
Amanda V East	Suomi	2 481 869	3 433 696,00	2 481 869,41
Amber Trust Ii Sca Ns	Luxemburg	1 453 543	1 588 605,61	1 453 543,12
Apollo Offshore Energy	Caymansaaret	1 934 511	818 139,01	818 139,01
Avenue Energy Fund	Yhdysvallat	14 370 671	12 685 016,78	12 685 016,78
Broad St Loan Partners 2013	Yhdistynyt kuningaskunta	5 404 528	8 792 134,91	4 729 790,91
Broad St Loan Partners Iii	Caymansaaret	18 672 433	18 542 126,08	16 291 488,50
Broad St Real Estate Credit Iii	Caymansaaret	8 039 315	8 089 227,44	6 964 782,70
Broad St Real Estate Credit Ii	Caymansaaret	1 900 416	1 448 038,14	1 448 038,14
Capman Buyout Ix	Guernsey	1 572 632	2 280 314,77	1 572 631,66
Capman Growth Eq Fund 2017	Suomi	1 741 334	4 841 756,14	1 741 333,59
Capman Real Estate Ii	Suomi	1 577 865	1 577 861,00	1 577 861,00
Capman Real Estate Ii Ns	Suomi	1 183 398	1 183 395,00	1 183 395,00
Cordet Direct Lending Fund	Luxemburg	14 709 445	30 342 263,88	14 709 444,78
East Capital Property Fund Ns	Ruotsi	1 306 185	1 378 392,16	1 306 184,63
Eequity Iii	Ruotsi	23 703 062	4 951 745,61	2 369 995,53
Eq Pe Vi North Lp	Suomi	5 875 096	6 933 590,23	5 875 095,83
Eq Credit Ii	Guernsey	1 707 323	2 583 003,00	1 707 323,31
Eq Credit Iii	Yhdistynyt kuningaskunta	12 427 785	14 296 069,90	12 427 785,38
Eq Kfzteile24	Yhdistynyt kuningaskunta	9 443 748	3 971 973,75	3 971 973,75
Eq Mid Market	Yhdistynyt kuningaskunta	864 422	1 148 284,80	864 422,05
Eq VIII	Luxemburg	14 648 995	28 284 974,10	14 648 994,61
European Capital	Yhdistynyt kuningaskunta	12 572 580	13 777 939,40	12 572 579,55
Fortress Credit Ii	Caymansaaret	13 058 233	20 170 891,75	10 184 200,14
Fortress Credit Iii	Caymansaaret	3 130 722	7 706 857,66	2 559 131,78
Fortress Credit Iv	Caymansaaret	20 730 830	29 557 554,31	18 171 062,51
Highbridge Iii	Caymansaaret	1 999 886	631 754,37	631 754,37
Hps Specialty Loan	Caymansaaret	49 454 604	47 439 571,21	43 362 367,09
Lunar Capital Iii	Caymansaaret	7 894 371	5 009 367,83	5 009 367,83
Mg Debt Opportunities Fund Ii	Irlanti	5 243 458	3 686 432,77	3 686 432,77
Mount Kellet Ii	Caymansaaret	4 447 692	3 380 647,18	3 317 510,34
Njord Partners	Luxemburg	8 620 474	9 645 742,16	8 620 473,88

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUUDET UL 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus (%)
OSAKKEET					
ING Groep NV	Alankomaat	56 555,00	692 346,31	692 346,31	0,00 %
Koninklijke Ahold NV	Alankomaat	125 600,00	3 784 956,00	3 784 956,00	0,01 %
JDE Peet's NV	Alankomaat	37 609,00	1 019 203,90	1 019 203,90	0,01 %
Solaria Energia y Medio Ambiente SA	Espanja	238 287,00	4 079 473,44	4 079 473,44	0,22 %
Grenergy Renovables	Espanja	76 000,00	2 204 000,00	2 204 000,00	0,27 %
Verbund AG	Itävalta	45 000,00	4 450 500,00	4 450 500,00	0,03 %
Questerre Energy Corp	Kanada	5 900 925,00	992 466,96	992 466,96	1,38 %
Alibaba Group Holding Ltd -ADR	Kiina	17 915,00	1 878 971,26	1 878 971,26	0,00 %
Aroundtown SA	Kypros	550 663,00	2 929 527,16	2 929 527,16	0,05 %
Implantica AG - SDR	Liechtenstein	100 000,00	634 127,78	634 127,78	0,30 %
APERAM	Luxemburg	17 001,00	809 927,64	809 927,64	0,02 %
Eurofins Scientific SE	Luxemburg	27 000,00	2 937 600,00	2 937 600,00	0,15 %
Aspire Global PLC	Malta	150 000,00	1 214 598,60	1 214 598,60	0,36 %
Kongsberg Gruppen ASA	Norja	148 070,00	4 239 550,30	4 239 550,30	0,12 %
Storebrand ASA	Norja	93 828,00	831 496,73	831 496,73	0,02 %
Telenor ASA	Norja	108 337,00	1 503 234,44	1 503 234,44	0,01 %
Bakkafrost P/F	Norja	30 000,00	1 752 763,09	1 752 763,09	0,06 %
Entra ASA	Norja	43 044,00	854 519,58	854 519,58	0,02 %
Scatec Solar ASA	Norja	237 256,00	3 628 148,93	3 628 148,93	0,19 %
Nordic Semiconductor ASA	Norja	131 112,00	3 906 268,14	3 906 268,14	0,08 %
SpareBank 1 SMN	Norja	135 130,00	2 015 694,58	2 015 694,58	0,10 %
SpareBank 1 SR-Bank ASA	Norja	45 327,00	604 432,60	604 432,60	0,02 %
AXA SA	Ranska	43 300,00	1 133 810,50	1 133 810,50	0,00 %
Danone SA	Ranska	47 500,00	2 593 025,00	2 593 025,00	0,01 %
L'Oreal SA	Ranska	12 600,00	5 253 570,00	5 253 570,00	0,00 %
LVMH Moët Hennessy Louis Vuitton SA	Ranska	6 239,00	4 535 753,00	4 535 753,00	0,00 %
Michelin	Ranska	6 599,00	951 245,85	951 245,85	0,00 %
Sanofi	Ranska	16 747,00	1 483 449,26	1 483 449,26	0,00 %
Suez Environnement Co	Ranska	61 147,00	1 211 322,07	1 211 322,07	0,01 %
Vinci SA	Ranska	7 168,00	665 978,88	665 978,88	0,00 %
EssilorLuxottica SA	Ranska	22 500,00	4 212 900,00	4 212 900,00	0,01 %
Korian SA	Ranska	66 000,00	1 837 440,00	1 837 440,00	0,08 %
Orpea	Ranska	31 500,00	2 775 150,00	2 775 150,00	0,06 %
Assa Abloy AB	Ruotsi	212 229,00	5 718 627,73	5 718 627,73	0,06 %
Atlas Copco AB - A	Ruotsi	48 599,00	2 967 059,91	2 967 059,91	0,01 %

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUUDET UL 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus (%)
Nokian Renkaat OYJ	Suomi	172 521,00	5 744 949,30	5 744 949,30	0,12 %
Orion Oyj - B	Suomi	51 010,00	1 862 885,20	1 862 885,20	0,05 %
Osuuskunta KPY	Suomi	94 543,00	2 070 491,70	2 070 491,70	1,70 %
Outokumpu OYJ	Suomi	3 940 232,00	21 671 276,00	21 671 276,00	0,86 %
Ponsse Oyj	Suomi	62 017,00	2 617 117,40	2 617 117,40	0,22 %
QT Group Oyj	Suomi	66 919,00	8 940 378,40	8 940 378,40	0,27 %
Raisio Oyj - V	Suomi	160 218,00	539 934,66	539 934,66	0,12 %
Raute Oyj - A	Suomi	108 120,00	2 140 776,00	2 140 776,00	3,30 %
Revenio Group OYJ	Suomi	19 378,00	1 076 447,90	1 076 447,90	0,07 %
Sanoma OYJ	Suomi	191 941,00	2 614 236,42	2 614 236,42	0,12 %
Scanfil Oyj	Suomi	207 822,00	1 550 352,12	1 550 352,12	0,32 %
Stockmann Oyj Abp - B	Suomi	1 070 870,00	2 313 079,20	2 313 079,20	0,69 %
Stora Enso Oyj - R	Suomi	259 384,00	4 186 457,76	4 186 457,76	0,04 %
Suominen OYJ	Suomi	2 885 149,00	14 945 071,82	14 945 071,82	4,95 %
Taaleri Oyj - B	Suomi	59 254,00	663 644,80	663 644,80	0,21 %
Talenom Oyj	Suomi	251 311,00	2 940 338,70	2 940 338,70	0,58 %
Tecnotree OYJ	Suomi	424 058,00	624 213,38	624 213,38	0,13 %
Terveystalo Oy	Suomi	314 118,00	3 719 157,12	3 719 157,12	0,25 %
Tokmanni Group Oyj	Suomi	236 295,00	4 643 196,75	4 643 196,75	0,40 %
UPM-Kymmene OYJ	Suomi	546 083,00	18 271 937,18	18 271 937,18	0,10 %
Uponor OYJ	Suomi	64 831,00	1 357 561,14	1 357 561,14	0,09 %
Valmet Corp	Suomi	149 751,00	5 648 607,72	5 648 607,72	0,10 %
Verkkokauppa.com Oyj	Suomi	113 483,00	809 133,79	809 133,79	0,25 %
Vincit Group Oyj	Suomi	128 437,00	1 030 064,74	1 030 064,74	1,02 %
Wärtsilä Oyj Abp	Suomi	236 709,00	2 925 723,24	2 925 723,24	0,04 %
YIT OYJ	Suomi	1 366 580,00	5 895 426,12	5 895 426,12	0,65 %
Cadmatic Oy	Suomi	917,00	4 466 485,34	4 466 485,34	3,91 %
Coronaria Oy	Suomi	6 009,00	6 033 722,40	6 033 722,40	3,37 %
Oma Säästöpankki Oyj	Suomi	89 419,00	1 529 064,90	1 529 064,90	0,30 %
Ålandsbanken Oyj - B	Suomi	61 817,00	1 947 235,50	1 947 235,50	0,68 %
Nanoform Finland Oyj	Suomi	203 590,00	1 339 622,20	1 339 622,20	0,28 %
Neles Oyj	Suomi	79 486,00	1 088 163,34	1 088 163,34	0,05 %
Metso Outotec OYJ	Suomi	1 473 534,00	13 774 595,83	13 774 595,83	0,18 %
Tietoevry OYJ	Suomi	172 299,00	4 734 776,52	4 734 776,52	0,15 %
Anora Group Oyj	Suomi	170 807,00	1 854 964,02	1 854 964,02	0,47 %
EcoUp Oyj	Suomi	77 474,00	509 778,92	509 778,92	0,87 %

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus (%)
Kempower Oyj	Suomi	56 431,00	651 778,05	651 778,05	0,10 %
Modulight Oyj	Suomi	58 870,00	668 174,50	668 174,50	0,14 %
Orthex Oyj	Suomi	122 257,00	1 349 717,28	1 349 717,28	0,69 %
Puuilo Oyj	Suomi	138 956,00	1 299 238,60	1 299 238,60	0,16 %
Skarta Group Oyj	Suomi	5 002 000,00	4 981 992,00	4 981 992,00	1,73 %
Spinnova Oyj	Suomi	122 392,00	1 643 724,56	1 643 724,56	0,24 %
ABB Ltd	Sveitsi	138 177,00	4 656 091,61	4 656 091,61	0,01 %
Cie Financiere Richemont SA	Sveitsi	31 000,00	4 109 427,94	4 109 427,94	0,01 %
Nestle SA	Sveitsi	69 763,00	8 605 746,51	8 605 746,51	0,00 %
AP Moller B- Maersk A/S	Tanska	604,00	1 904 658,17	1 904 658,17	0,01 %
Carlsberg A/S - B	Tanska	18 309,00	2 780 917,58	2 780 917,58	0,02 %
ISS AS	Tanska	82 273,00	1 382 944,03	1 382 944,03	0,04 %
Novo Nordisk A/S - B	Tanska	220 655,00	21 809 131,43	21 809 131,43	0,01 %
Orsted A/S	Tanska	12 878,00	1 446 359,21	1 446 359,21	0,00 %
Pandora A/S	Tanska	12 038,00	1 319 964,66	1 319 964,66	0,01 %
Tryg A/S	Tanska	221 737,00	4 815 572,79	4 815 572,79	0,07 %
Demant A/S	Tanska	50 445,00	2 273 158,99	2 273 158,99	0,09 %
GN Store Nord A/S	Tanska	73 307,00	4 054 538,37	4 054 538,37	0,04 %
Netcompany Group AS	Tanska	18 694,00	1 771 007,88	1 771 007,88	0,04 %
Alm Brand A/S	Tanska	1 165 486,00	1 996 704,27	1 996 704,27	0,08 %
Asetek A/S	Tanska	348 003,00	1 428 412,12	1 428 412,12	1,29 %
NKT Holding A/S	Tanska	42 502,00	1 803 780,22	1 803 780,22	0,18 %
Reckitt Benckiser Group PLC	Yhdistynyt kuningaskunta	52 500,00	3 962 429,19	3 962 429,19	0,01 %
Royal Dutch Shell PLC	Yhdistynyt kuningaskunta	63 539,00	1 226 938,09	1 226 938,09	0,00 %
AstraZeneca PLC	Yhdistynyt kuningaskunta	47 869,00	4 963 286,26	4 963 286,26	0,00 %
Secondmind Limited B	Yhdistynyt kuningaskunta	60 695,00	1 343 501,83	1 343 501,83	4,12 %
Unilever PLC EUR	Yhdistynyt kuningaskunta	96 376,00	4 534 972,68	4 534 972,68	0,00 %
Alphabet Inc - A	Yhdysvallat	3 428,00	8 768 367,58	8 768 367,58	0,00 %
Amazon.com Inc	Yhdysvallat	2 847,00	8 381 481,53	8 381 481,53	0,00 %
Apple Inc	Yhdysvallat	54 120,00	8 484 980,05	8 484 980,05	0,00 %
Bank of America Corp	Yhdysvallat	120 285,00	4 724 951,13	4 724 951,13	0,00 %
Citigroup Inc	Yhdysvallat	74 500,00	3 972 324,74	3 972 324,74	0,00 %
Colgate-Palmolive Co	Yhdysvallat	16 718,00	1 259 680,49	1 259 680,49	0,00 %
Comcast Corp	Yhdysvallat	55 000,00	2 444 066,75	2 444 066,75	0,00 %
Estee Lauder Cos Inc/The A	Yhdysvallat	6 000,00	1 961 151,33	1 961 151,33	0,00 %
Facebook Inc - A	Yhdysvallat	18 447,00	5 478 234,55	5 478 234,55	0,00 %

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL 31.12.2021

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus (%)
Humana Inc	Yhdysvallat	6 500,00	2 662 096,06	2 662 096,06	0,00 %
JPMorgan Chase & Co	Yhdysvallat	36 500,00	5 103 103,48	5 103 103,48	0,00 %
Kimberly-Clark Corp	Yhdysvallat	25 000,00	3 154 688,33	3 154 688,33	0,01 %
MasterCard Inc - A	Yhdysvallat	12 574,00	3 989 130,92	3 989 130,92	0,00 %
Microsoft Corp	Yhdysvallat	29 732,00	8 828 771,18	8 828 771,18	0,00 %
Netflix Inc	Yhdysvallat	2 529,00	1 345 197,56	1 345 197,56	0,00 %
NIKE Inc	Yhdysvallat	9 995,00	1 470 834,05	1 470 834,05	0,00 %
NVIDIA Corp	Yhdysvallat	3 917,00	1 017 154,22	1 017 154,22	0,00 %
Starbucks Corp	Yhdysvallat	27 500,00	2 840 080,35	2 840 080,35	0,00 %
Target Corp	Yhdysvallat	24 000,00	4 904 255,69	4 904 255,69	0,00 %
Tesla Motors Inc	Yhdysvallat	971,00	905 998,04	905 998,04	0,00 %
TJX Cos Inc/The	Yhdysvallat	50 000,00	3 351 580,43	3 351 580,43	0,01 %
Walt Disney Co/The	Yhdysvallat	32 722,00	4 474 934,29	4 474 934,29	0,00 %
Visa Inc	Yhdysvallat	15 157,00	2 900 117,84	2 900 117,84	0,00 %
Medtronic PLC	Yhdysvallat	32 000,00	2 922 832,42	2 922 832,42	0,00 %
Plug Power Inc	Yhdysvallat	29 357,00	731 721,80	731 721,80	0,01 %
MUUT OSAKKEET			35 072 514,31	35 072 514,31	
Osakkeet yhteensä			725 766 307,92	725 766 307,92	

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
PÄÄOMARAHASTOT				
Broad Street Real Estate Credit Partners III Offshore Fund, L.P.	Caymansaaret	2 121 347,00	1 887 483,66	1 887 483,66
Fortress Credit Opportunities Fund II (C) L.P.	Caymansaaret	576 986,27	891 263,58	891 263,58
Fortress Credit Opportunities Fund IV (C) L.P.	Caymansaaret	1 979 480,51	2 822 299,05	2 822 299,05
HPS Specialty Loan Fund 2016 (Leverage), L.P.	Caymansaaret	5 619 418,62	4 984 615,65	4 984 615,65
HPS Specialty Loan Fund 2016, L.P.	Caymansaaret	17 309 111,34	16 603 850,01	16 603 850,01
Victory Park Capital Fund II (Cayman), L.P.	Caymansaaret	1 389 445,79	776 984,75	776 984,75
Capricorn Technology Impact Growth Fund (Cayman), LP UL	Caymansaaret	4 263 263,07	4 105 585,84	4 105 585,84
Global Opportunistic Credit Fund	Caymansaaret	19 673 128,79	26 552 633,81	26 552 633,81
Summit Partners Credit Fund III	Caymansaaret	19 567 463,00	17 454 852,55	17 454 852,55
Broad Street Loan Partners IV	Caymansaaret	15 224 000,00	14 132 551,65	14 132 551,65
Global Opportunistic Credit Fund Expansion	Caymansaaret	4 951 949,31	4 618 933,20	4 618 933,20
HPS European Asset Value Offshore Fund II, L.P.	Caymansaaret	17 767 150,44	17 963 652,35	17 963 652,35
Meridia IV SCA, SICAV-RAIF	Espanja	9 872 785,00	10 726 966,11	10 726 966,11
Capman Russia II Fund L.P.	Guernsey	381 740,28	2 972 517,29	2 972 517,29
Ashgrove Specialty Lending Fund I	Guernsey	525 000,47	573 333,00	573 333,00
EQT Real Estate II	Guernsey	3 004 735,50	3 125 578,23	3 125 578,23
EQT Ventures II (No.1) L.P.	Guernsey	2 776 057,55	3 558 022,00	3 558 022,00
Hamilton Lane European Investors SCA SICAV-RAIF- Secondary Fund V Parallel Sub-Fund	Guernsey	2 997 086,00	3 464 339,57	3 464 339,57
Bridgepoint Direct Lending II	Guernsey	26 213 039,49	25 978 147,38	25 978 147,38
AlbaCore Partners I Feeder ICAV	Irlanti	53 297 812,19	72 232 617,23	72 232 617,23
AlbaCore Partners II Feeder ICAV	Irlanti	24 735 000,00	31 283 435,99	31 283 435,99
Funding Circle European SME Direct Lending Fund I UL	Irlanti	9 365 338,00	9 316 627,00	9 316 627,00
BSOF Parallel Europe Feeder Sub-Fund II	Irlanti	1 361 305,00	1 507 409,46	1 507 409,46
Certior Credit Opportunities Fund II SCSp	Irlanti	1 470 000,00	1 504 904,17	1 504 904,17
AlbaCore Partners III Feeder ICAV C UL	Irlanti	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
AlbaCore Partners III Feeder ICAV D UL	Irlanti	8 000 000,00	8 000 000,00	8 000 000,00
AlbaCore Partners III Feeder ICAV	Irlanti	4 400 000,00	4 487 043,00	4 487 043,00
DRC European Real Estate Debt Fund III L.P.	Jersey	17 920 866,67	19 144 029,70	19 144 029,70
Triton Debt Opportunities Fund II L.P.	Jersey	12 113 315,14	14 968 193,84	14 968 193,84
Apera Private Debt Fund II SCSp	Jersey	17 670 393,00	19 121 882,90	19 121 882,90
DRC European Real Estate Debt Fund IV L.P.	Jersey	6 583 382,72	6 382 110,23	6 382 110,23
Northleaf Secondary Partners II	Kanada	2 420 389,00	2 586 568,96	2 586 568,96
Northleaf Infrastructure Capital Partners III	Kanada	10 352 306,00	9 931 959,89	9 931 959,89
Lords LB Special Fund IV	Liettua	1 500 000,00	936 900,00	936 900,00

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
Ares European Property Enhancement Partners III SCSp (EPEP III) Project Phoenix	Luxemburg	2 633 986,24	2 940 417,40	2 940 417,40
Cheyne European Strategic Value Credit Fund II RAIF	Luxemburg	13 050 000,00	13 285 980,64	13 285 980,64
EQT IX (No. 1) EUR SCSp	Luxemburg	1 411 695,41	1 632 362,16	1 632 362,16
EQT Real Estate II Co-inv Project Saturn	Luxemburg	887 961,08	1 040 706,59	1 040 706,59
GreenOak Europe III Co-Inv (Italian Platform IV)	Luxemburg	3 393 041,00	3 377 253,00	3 377 253,00
ICG Sale and Leaseback Strategy I	Luxemburg	9 609 935,86	9 577 681,94	9 577 681,94
KKR Real Estate Partners Europe II (EUR) SCSp	Luxemburg	6 842 090,00	7 399 530,12	7 399 530,12
Mandatum Global Investment Fund SCSp SICAV-RAIF	Luxemburg	4 500 000,00	4 500 000,00	4 500 000,00
Montagu VI (Feeder) EEA SCSp	Luxemburg	1 340 088,04	1 283 863,49	1 283 863,49
Petershill IV Offshore SCSp	Luxemburg	8 016 471,92	6 739 815,94	6 739 815,94
Northzone IX L.P.	Norja	6 438 492,05	18 835 851,17	18 835 851,17
eEquity Ab (RD)	Ruotsi	100,01	1 238 329,53	1 238 329,53
eEquity IV AB	Ruotsi	11 605 861,36	2 646 651,77	2 646 651,77
Verdane Garden Invest (EP)	Ruotsi	2 721 411,60	7 428 430,01	7 428 430,01
Verdane Capital X AB UL	Ruotsi	22 568 189,37	3 390 451,33	3 390 451,33
Verdane Capital Edda AB UL	Ruotsi	31 335 140,15	4 323 260,00	4 323 260,00
Verdane Capital IX C Co-Invest (E) AB UL	Ruotsi	4 662 411,92	11 706 441,65	11 706 441,65
Verdane Capital Edda II AB UL	Ruotsi	1 772 653,60	1 915 623,79	1 915 623,79
Verdane Purple Garden Invest (E) AB	Ruotsi	1 211 962,05	1 666 909,96	1 666 909,96
EMH Digital Growth Fund GmbH & Co. KG	Saksa	2 037 432,21	3 167 524,18	3 167 524,18
Capman Buyout X Fund A L.P.	Suomi	115 123,20	1 594 852,89	1 594 852,89
Capman Growth Equity Fund 2017 Ky	Suomi	2 395 570,84	5 374 349,53	5 374 349,53
Capman Kokoelmakeskus Fund A L.P.	Suomi	639 196,90	1 030 189,00	1 030 189,00
eQ PE VI North LP Ltd	Suomi	1 068 199,24	1 260 652,77	1 260 652,77
Finnish Groceries I Ky	Suomi	43 950 000,00	42 167 699,34	42 167 699,34
Innovestor Kasvurahasto I Ky	Suomi	8 765 395,12	11 414 094,34	11 414 094,34
Innovestor Kasvurahasto II Ky	Suomi	1 438 527,14	1 666 296,43	1 666 296,43
ML Vuokratontit I Ky	Suomi	10 897 702,13	18 006 440,69	18 006 440,69
SaKa Hallikiinteistöt Ky	Suomi	46 038 903,09	48 160 527,61	48 160 527,61
Sponsor Fund IV KY	Suomi	140 126,49	4 961 945,52	4 961 945,52
VisionPlus Fund I Ky	Suomi	76 339,13	682 300,81	682 300,81
Capman Growth Equity Fund II KY UL	Suomi	3 478 141,96	3 251 982,62	3 251 982,62
Innovestor Technology Fund Ky	Suomi	1 009 081,91	752 339,80	752 339,80
Mandatum Private Equity Partnership	Suomi	73 203 356,69	121 428 028,12	121 428 028,12
Verdane Evondos Oy	Suomi	361 180,33	694 255,56	694 255,56
IRIS Dynamic SPC - IRIS Post-Event Fund SP	Sveitsi	2 929 331,77	1 469 029,67	1 469 029,67

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
RAHASTOT				
iShares Ageing Population UCITS ETF (London)	Irlanti	138 315,00	912 859,46	912 859,46
iShares Automation & Robotics UCITS ETF (Frankfurt)	Irlanti	119 405,00	1 521 219,70	1 521 219,70
iShares Automation & Robotics UCITS ETF (London)	Irlanti	356 878,00	4 518 480,06	4 518 480,06
iShares Core EUR Corp Bond UCITS ETF (London)	Irlanti	11 519,00	1 542 048,53	1 542 048,53
iShares Core MSCI EM IMI UCITS ETF (Frankfurt)	Irlanti	981 569,00	30 511 090,80	30 511 090,80
iShares Core S&P 500 UCITS ETF (Frankfurt)	Irlanti	22 570,00	9 750 014,30	9 750 014,30
iShares Core S&P 500 UCITS ETF (London)	Irlanti	44 015,00	18 928 082,20	18 928 082,20
iShares Digitalisation UCITS ETF (Frankfurt)	Irlanti	56 498,00	505 318,11	505 318,11
iShares Digitalisation UCITS ETF (London)	Irlanti	324 423,00	2 908 807,67	2 908 807,67
iShares Edge MSCI Europe Minimum Volatility UCITS ETF (London)	Irlanti	122 974,00	6 955 409,44	6 955 409,44
iShares Global Clean Energy UCITS ETF USD (EUR)	Irlanti	628 483,00	6 666 947,66	6 666 947,66
iShares Healthcare Innovation UCITS ETF (London)	Irlanti	242 302,00	2 055 373,89	2 055 373,89
iShares MSCI USA Quality Div ETF Dis	Irlanti	17 304,00	671 049,12	671 049,12
iShares MSCI World SRI UCITS ETF USD	Irlanti	77 560,00	610 666,87	610 666,87
iShares NASDAQ 100 UCITS ETF	Irlanti	2 821,00	2 321 400,90	2 321 400,90
ISHARES PHYSICAL GOLD ETC	Irlanti	66 180,00	2 072 095,80	2 072 095,80
iShares Sustainable MSCI Emerging Markets SRI UCITS ETF	Irlanti	361 324,00	2 636 219,90	2 636 219,90
Merger Global High Yield Bond Fund M-6 EUR HEDGED	Irlanti	24 319,16	2 877 686,23	2 877 686,23
Merger Passive Emerging Markets Equity Fund M-12 EUR	Irlanti	123 080,63	15 084 761,42	15 084 761,42
Merger Sustainable Global Equity Fund M-5 (UNHEDGED)	Irlanti	374 505,09	68 725 428,68	68 725 428,68
MGI Emerging Markets Debt Fund M-7 EUR	Irlanti	316 429,59	33 047 906,48	33 047 906,48
MGI Emerging Markets Equity Fund M-8 EUR	Irlanti	1 427 890,29	179 585 761,42	179 585 761,42
MGI Eurozone Equity Fund M-3 (UNHEDGED)	Irlanti	5 831,73	943 399,45	943 399,45
MGI Eurozone Equity Fund M-8 EUR (UNHEDGED)	Irlanti	764 344,19	127 767 775,39	127 767 775,39
MGI Global Equity Fund M-9 (ACTIVE - UNHEDGED)	Irlanti	635 615,29	118 669 375,26	118 669 375,26
iShares Edge MSCI USA Value Factor UCITS ETF	Irlanti	60 351,00	503 813,09	503 813,09
iShares Healthcare Innovation UCITS ETF (Frankfurt)	Irlanti	79 783,00	672 411,12	672 411,12
iShares MSCI EM UCITS ETF	Irlanti	19 507,00	707 548,15	707 548,15
iShares MSCI Europe SRI UCITS ETF (Frankfurt)	Irlanti	123 697,00	8 042 778,94	8 042 778,94
iShares MSCI USA SRI UCITS ETF USD	Irlanti	377 457,00	4 700 094,56	4 700 094,56
iShares MSCI World SRI UCITS ETF EUR	Irlanti	108 056,00	1 078 669,02	1 078 669,02
iShares S&P 500 Information Technology Sector UCITS ETF	Irlanti	34 936,00	682 300,08	682 300,08
Merger Passive Global Equity Fund (UCITS)	Irlanti	21 953,86	5 873 316,38	5 873 316,38
iShares EUR High Yield Corp Bond UCITS ETF (London)	Irlanti	13 061,00	1 339 013,72	1 339 013,72
iShares MSCI Europe ESG Screened UCITS ETF	Irlanti	509 117,00	3 737 937,01	3 737 937,01

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
iShares MSCI USA ESG Screened UCITS ETF	Irlanti	286 591,00	2 368 388,02	2 368 388,02
iShares Edge S&P 500 Minimum Volatility UCITS ETF (London)	Irlanti	72 194,00	5 376 623,61	5 376 623,61
iShares MSCI USA SRI UCITS ETF	Irlanti	7 536 568,00	93 425 229,31	93 425 229,31
X MSCI NORDIC	Irlanti	12 093,00	632 463,90	632 463,90
Xtrackers MSCI World Quality UCITS ETF	Irlanti	15 841,00	833 395,01	833 395,01
iShares Electric Vehicles & Driving UCITS ETF USD Acc	Irlanti	115 777,00	846 098,32	846 098,32
iShares Physical Gold ETC USD	Irlanti	493 587,00	15 461 091,99	15 461 091,99
Mercer Emerging Market Debt - Hard Currency Fund A4	Irlanti	302 840,89	31 937 600,09	31 937 600,09
Mercer Emerging Market Debt - Hard Currency Fund A4 (Hedged)	Irlanti	8 679,72	847 747,93	847 747,93
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1 - A4-H-0.0950-EUR	Irlanti	101 548,22	10 091 862,08	10 091 862,08
SPDR S&P U.S. Industrials Select Sector UCITS ETF	Irlanti	21 512,00	826 060,80	826 060,80
Volt ICAV - Volt Diversified Alpha Fund Class I USD - Initial	Irlanti	48 127,27	6 420 868,68	6 420 868,68
WisdomTree Industrial Metals	Jersey	43 553,00	644 715,06	644 715,06
BlackRock European Opportunities Extension Fund A2 EUR	Luxemburg	1 290,00	849 490,80	849 490,80
db x-trackers MSCI China TRN Index UCITS ETF DR	Luxemburg	40 998,00	664 823,57	664 823,57
Mandatum Life SICAV-UCITS Nordic High Yield Total Return Fund A EUR cap.	Luxemburg	468 381,49	50 713 864,91	50 713 864,91
Mandatum Life SICAV-UCITS Nordic High Yield Total Return Fund B EUR cap.	Luxemburg	143 235,04	15 651 435,74	15 651 435,74
Mandatum Life SICAV-UCITS Slim Tail World Equity Fund A USD cap.	Luxemburg	12 599,14	1 394 476,36	1 394 476,36
Mandatum Life SICAV-UCITS Slim Tail World Equity Fund B USD cap. perf.	Luxemburg	99 325,76	11 281 147,01	11 281 147,01
PV Buyback USA - B	Luxemburg	2 816,36	934 575,64	934 575,64
Sifter Fund Global PI CLASS Cap	Luxemburg	6 181,73	3 811 900,08	3 811 900,08
Xtrackers CSI300 Swap UCITS ETF	Luxemburg	64 722,00	1 092 377,92	1 092 377,92
Mandatum Life SICAV-UCITS Fixed Income Total Return Fund I2 EUR cap.	Luxemburg	9 339 567,12	974 170 085,63	974 170 085,63
Mandatum Life SICAV-UCITS Nordic High Yield Total Return Fund I EUR cap.	Luxemburg	1 075 608,30	116 666 392,27	116 666 392,27
Mandatum Life SICAV-UCITS Stamina Equity Fund F1 EUR cap. perf.	Luxemburg	1 338,33	633 768,40	633 768,40
Accendo Capital SICAV-SIF A	Luxemburg	96,99	886 753,10	886 753,10
Danske Invest SICAV Global Sustainable 130 30 Class A eur	Luxemburg	6 127,10	834 517,00	834 517,00
x-trackers MSCI Emerging Market ETF	Luxemburg	27 771,00	1 329 120,06	1 329 120,06
Xtrackers S&P 500 Swap UCITS ETF	Luxemburg	1 167 325,00	93 738 485,56	93 738 485,56
Mandatum Life SICAV-UCITS European Small&Midcap Equity Fund FS I EUR cap.	Luxemburg	621 642,25	241 267 748,70	241 267 748,70
Mandatum Life SICAV-UCITS Managed Futures Fund A USD cap. perf.	Luxemburg	71 416,77	6 749 111,91	6 749 111,91
Mandatum Life SICAV-UCITS Slim Tail US Long/Short Equity Fund A USD cap.	Luxemburg	38 746,37	3 646 654,08	3 646 654,08
Mandatum Life SICAV-UCITS Slim Tail US Long/Short Equity Fund B USD cap.	Luxemburg	59 533,46	5 717 225,50	5 717 225,50
Xtrackers FTSE Vietnam Swap ETF	Luxemburg	21 308,00	876 611,12	876 611,12
Xtrackers MSCI Europe Small Cap UCITS ETF	Luxemburg	13 863,00	871 705,44	871 705,44
Odin Eiendom B	Norja	27 968,66	1 024 072,84	1 024 072,84

19. YHTIÖN OMISTAMAT MUIDEN YHTIÖIDEN OSAKKEET JA OSUDET UL

	Maa	Lukumäärä	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo
Danske Invest Kehittyvät Markkinat Osakkeet Kasvu	Suomi	22 380 500,02	49 347 883,52	49 347 883,52
Danske Invest Kestävä Arvo Osake Kasvu	Suomi	113 388 524,95	117 380 934,91	117 380 934,91
Danske Invest Kompassi 25 Kasvu	Suomi	317 875 426,79	709 545 633,91	709 545 633,91
Danske Invest Kompassi 50 Kasvu	Suomi	173 424 744,70	428 260 267,30	428 260 267,30
Danske Invest Kompassi 75 Kasvu	Suomi	40 023 696,29	106 245 703,46	106 245 703,46
Danske Invest Kompassi Korko Kasvu	Suomi	132 696 580,95	276 195 990,56	276 195 990,56
Danske Invest Kompassi Osake Kasvu	Suomi	107 995 862,93	182 749 519,29	182 749 519,29
Danske Invest Korko Kasvu	Suomi	245 061 429,07	66 521 924,92	66 521 924,92
Danske Invest MediLife Kasvu	Suomi	18 128 655,16	50 162 170,10	50 162 170,10
Danske Invest Neutral Kasvu	Suomi	1 037 937,65	34 287 554,19	34 287 554,19
Danske Invest Obligaatio Kasvu	Suomi	7 868 955,86	3 131 293,61	3 131 293,61
Danske Invest Russia Kasvu	Suomi	4 250 910,50	19 355 755,81	19 355 755,81
Danske Invest Suomi Osake Kasvu	Suomi	76 316 516,50	69 856 323,38	69 856 323,38
Danske Invest Taboite 2040 Kasvu	Suomi	29 093 766,76	94 819 495,24	94 819 495,24
Danske Invest Tavoite 2030 Kasvu	Suomi	133 734 746,04	346 086 799,90	346 086 799,90
Danske Invest Teknologia Indeksi Kasvu	Suomi	88 450 687,64	118 774 236,88	118 774 236,88
Danske Invest Yhteisökorko Kasvu	Suomi	310 334,44	9 450 834,89	9 450 834,89
Danske Kehittyvät Markkinat sijoituskori	Suomi	447 241,73	640 400,96	640 400,96
Danske Korko sijoituskori	Suomi	502 889,48	967 815,83	967 815,83
Danske Navigaattori sijoituskori	Suomi	37 277 903,62	55 496 360,68	55 496 360,68
Danske Osake sijoituskori	Suomi	2 545 906,19	10 652 886,21	10 652 886,21
Danske Salkunhoito Horisontti sijoituskori	Suomi	13 146 100,75	22 708 442,97	22 708 442,97
Danske Varainhoito 25 sijoituskori	Suomi	20 161 390,85	47 102 250,99	47 102 250,99
Danske Varainhoito 50 sijoituskori	Suomi	23 030 170,31	62 072 296,82	62 072 296,82
Danske Varainhoito 75 sijoituskori	Suomi	1 489 042,41	4 403 336,66	4 403 336,66
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko - 1 K	Suomi	3 920,80	933 827,74	933 827,74
eQ Liikekiinteistöt	Suomi	5 294,25	657 333,92	657 333,92
eQ Varainhoitosalkku sijoituskori	Suomi	686 452,69	1 988 859,37	1 988 859,37
FIM Global Opportunity sijoituskori	Suomi	33 625 284,96	86 101 577,16	86 101 577,16
PYN ELITE	Suomi	9 235,07	5 090 276,30	5 090 276,30
SAMPO INSTITUTIONAL LIQ PL-G	Suomi	6 635 292,88	9 392 920,60	9 392 920,60
Sampo Life 25 -sijoituskori	Suomi	2 121 665,15	3 904 945,92	3 904 945,92
Sampo Life 50 -sijoituskori	Suomi	3 890 277,92	8 032 723,65	8 032 723,65
Sampo Life 75 -sijoituskori	Suomi	6 568 521,08	14 928 671,96	14 928 671,96
Sampo Life Aggressive Growth -sijoituskori	Suomi	6 798 989,66	21 043 280,93	21 043 280,93
Sampo Life Emerging Markets -sijoituskori	Suomi	8 976 021,75	13 186 224,75	13 186 224,75

20. SIOJITUKSET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ JA OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ 31.12.2021**Sijoitukset saman konsernin yrityksissä**

	Kotipaikka	Kpl-määrä	Omistusosuus %	Kirjanpitoarvo	Tilikauden voitto / tappio	Oma pääoma
Mandatum Life Palvelut Oy	Helsinki	130	100,00	4 100 000,00	-781 800,20	8 064 447,21
Mandatum Life Fund	Luxemburg	4 900	100,00	4 900 000,00	271 768,75	4 936 430,14
ML Incentives Oy	Helsinki	45 000	100,00	45 000,00	-328 327,78	268 327,78
Yhteensä				9 045 000,00	-838 359,23	13 269 205,13

Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä

	Kotipaikka	Kpl-määrä	Omistusosuus %	Kirjanpitoarvo	Tilikauden voitto / tappio	Oma pääoma
Precast Holding Oy	Helsinki	127 016	20,43	2 595 180,25	2 411 990,00	5 235 717,00
Yhteensä				2 595 180,25	2 411 990,00	5 235 717,00

21. SIOJITUKSET SAMAN KONSERNIN YRITYKSIIN JA OSAKKUUSYRITYKSIIN

	2021		2020	
	Saman konsernin yritysten osakkeet ja osuudet	Saman konsernin yritysten liikkeeseenlaskemat rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset niiltä	Saman konsernin yritysten osakkeet ja osuudet	Saman konsernin yritysten liikkeeseenlaskemat rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset niiltä
Hankintameno 1.1.	11 142 850,00	0,00	11 142 850,00	929 021,94
Lisäykset	45 000,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	-2 142 850,00	0,00	0,00	-929 021,94
Hankintameno 31.12.	9 045 000,00	0,00	11 142 850,00	0,00
Kertyneet jaksotukset 1.1.	0,00	-0,01	0,00	-107 906,63
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	107 906,62
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet jaksotukset 31.12.	0,00	-0,01	0,00	-0,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 045 000,00	-0,01	11 142 850,00	-0,01

22. SIOJITUSSIDONNAISTEN VAKUUTUSTEN KATTEENA OLEVAT SIOJITUKSET

	2021		2020	
	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo (= kirjanpitoarvo)	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo (= kirjanpitoarvo)
Osakkeet ja osuudet	6 954 420 701,05	9 302 224 728,54	6 347 301 946,51	7 593 590 048,15
Rahoitusmarkkinavälineet	973 651 922,86	995 597 093,12	835 503 046,10	846 749 287,05
Johdannaissopimukset	6 807 775,92	11 433 697,23	7 145 816,75	16 936 550,24
Talletukset ja muut sijoitukset	35 000 000,00	34 999 915,91	15 000 000,00	14 999 992,90
Rahat ja pankkisaamiset	397 076 720,84	397 076 720,84	331 002 135,92	331 002 135,92
Kertyneet korot	0,00	2 383 279,75	0,00	2 035 835,18
Yhteensä	8 366 957 120,67	10 743 715 435,39	7 535 952 945,28	8 805 313 849,44
Etukäteen hankitut sijoitukset		-28 216 410,30		-33 028 923,01
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelkaa vastaavat sijoitukset		10 715 499 025,09		8 772 284 926,43

32. TASEeseen SISÄLTÄMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUMUKSET JA VASTUUT**Leasingvastuut**

	2021	2020
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	67 238,48	60 545,02
Seuraavina vuosina maksettava määrä	88 201,09	71 534,44

Vuokravastuut

	2021	2020
Yhden vuoden kuluessa	2 530 938,50	2 428 159,99
Yli 1 v - enintään 5 v kuluttua	9 876 654,69	6 624 840,23
Yli viiden vuoden kuluttua	16 287 034,00	0,00

Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit

	2021	2020
Käteinen*	25 780 000,00	0,00

* Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi annetut käteiset varat 25,8 (0) sisältyvät tase-erään muut saamiset. Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi saadut käteiset varat 11,4 (39,5) sisältyvät tase-erään muut velat.

Johdannaissopimukset

Ei-suojaavat	2021		2020	
	Käypä arvo*	Kohde-etuus	Käypä arvo*	Kohde-etuus
Korkojohdannaiset				
Valuuttajohdannaiset				
Termiinisopimukset, avoimet	3 747 046,83	1 194 053 780,95	24 475 544,09	1 053 225 652,00
Termiinisopimukset, suljetut		16 088 725,05	0,00	0,00
Optiosopimukset, avoimet				
Yhteensä	3 747 046,83	1 210 142 506,00	24 475 544,09	1 053 225 652,00

* Ei-suojaaivien johdannaissopimusten negatiiviset arvostuserot on kirjattu kuluksi (käypä arvo = 0) Suojauslaskentaa ei ole sovellettu kansallisessa tilinpäätöksessä.

Sijoitussitoumukset

	2021	2020
Pääomarahastot*	1 807 485 878,03	1 196 234 346,31

* Pääomarahastojen sijoitussitoumuksista 1 541,8 (868,8) miljoonaa euroa liittyy sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleviin sijoituksiin.

Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö kuuluu If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:n arvonlisäverovelvollisuusryhmään. Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittämättä olevista arvonlisäveroista.

	2021	2020
Konserniyritykset	4 094 935,38	5 139 784,48
Yhteistoimintayritykset	24 187,26	-173 305,30
	4 119 122,64	4 966 479,18

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT**Vakuutusmaksutulo**

Ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Liikekustannussuhde prosentteina kuormitustulosta

(Liikekulut + korvausten selvittelykulut) / kuormitustulo

Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta

(Liikekulut + korvausten selvittelykulut) / aloittavan taseen loppusumma

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitusten tuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan laskettu ns. mukautettua Dietzin kaavaa käyttäen niin, että sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun käypään arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuina sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Kokonaispääoman tuotto ilman sijoitussidonnaista**vakuutusta prosentteina (käyvin arvoin)**

(Liikevoitto + vieraan pääoman korot ja kulut + vastuuvelan perustekorko + arvonorotusrahaan kirjattu arvonorotus/peruutus + sijoitusten arvostuserojen muutos) / (taseen loppusumma + sijoitusten arvostuserot) (nimittäjässä vuoden alun ja lopun keskiarvo).

4

HALLITUKSEN ALLEKIRJOITUS

Hallituksen allekirjoitus

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2022
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö

Patrick Lapveteläinen
Hallituksen puheenjohtaja

Knut Arne Alsaker
Hallituksen varapuheenjohtaja

Jarmo Salonen
Hallituksen jäsen

Paula Salonen
Hallituksen jäsen

Petri Niemisvirta
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 9. päivänä maaliskuuta 2022
Deloitte Oy, Tilintarkastusyhteisö

Reeta Virolainen
KHT

5

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit**Miten riski on huomioitu tilintarkastuksessa****Rahoitusvarojen arvostus**

Viittaamme tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin sekä sijoituksia koskeviin liitetietoihin.

Rahoitusvarojen, 31.12.2021 yhteensä 14 448 miljoonaa euroa, muodostuvat taseen eristä sijoitukset sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.

Sijoitukset arvostetaan taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisenä. Sijoitussidonnaisia vakuutuksia kattavat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

Rahoitusvarat edustavat merkittävää osaa yhtiön taseesta ja niiden arvostuksella voi olla merkittävä vaikutus yhtiön tulokseen.

Tilintarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt rahoitusvaroihin liittyvien sisäisten kontrollien arviointi liittyen instrumenttien kirjaamiseen, täydellisyteen sekä arvostamiseen.

Olemme arvioineet yhtiön käyttämien arvostusmallien ja kirjauskäytäntöjen asianmukaisuutta sekä olemme pyytäneet ulkopuolisia vahvistuksia todentaaksemme sijoitusten olemassaoloa.

Olemme verranneet sijoitusten arvostuksia ulkoisiin tietolähteisiin sekä suorittaneet arvostuksen uudelleenlaskentaa markkinoilta saatavilla olevan informaation perusteella. Yhdessä erityisasiantuntijoidemme kanssa olemme arvioineet käytettyjen arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme arvioineet rahoitusvarojen esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätöiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin

päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin

perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomusessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.5.2021 alkaen yhtäjaksoisesti yhden (1) vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa, tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 9. maaliskuuta 2022

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Reeta Virolainen
KHT

Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö

Postiosoite PL 627, 00101 Helsinki

Rekisteröity kotipaikka ja osoite

Bulevardi 56, 00120 Helsinki

Y-tunnus 0641130-2

www.mandatumlife.fi